УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2013
ГРУДЕНЬ
№12 (251)

СЛОВО БОЖЕ У ВАШУ РОДИНУ

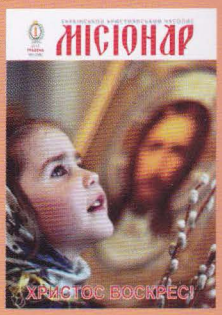

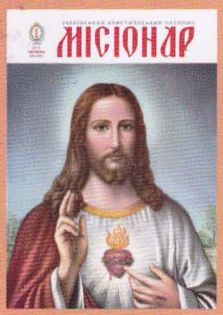

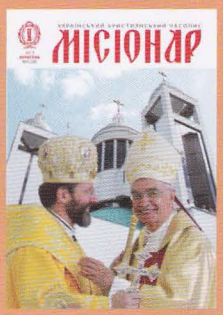

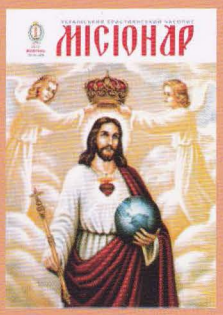

Передплачуйте наш християнський часопис «Місіонар» на 2014 рік!

Християнський щомісячний часопис «Місіонар» – проповідник Божої любові, яку він через друковане слово доносить до Вашого серця, до Вашої оселі. Тут Ви знайдете чимало цікавого матеріалу, корисного для Вашої душі: повчальні роздуми, дослідження, оповідання, свіжі церковні новини, особисті свідчення життя наших читачів, а також Ви самі можете стати не тільки читачем, а й дописувачем нашого журналу.

Нехай Господь благословить Вас і завжди буде з Вами!

Передплатний індекс 23959

Шукайте нас в каталозі видань України (ст. 182)

Вартість передплати:

1 міс. - 6.02 грн., 3 міс. - 18.06 грн., 6 міс. - 36.12 грн., 11 міс. - 66.22 грн.

о. Віталій
ПОПАДЮК, ЧСВВ
головний редактор

БУТИ ЧИСТИМ

Слава Ісусу Христу!

Дорогі читачі «Місіонаря», підходить до завершення Рік віри, протягом якого ми мали нагоду особливим чином розважати у своєму серці, як Марія та всі святі Божі угодники над превеликим даром Божим і людським – чеснотою віри. На сторінках часопису ми разом з цілою Католицькою Церквою намагалися пізнавати багатство і значення нашої християнської віри, заглиблюватися та зростати у ній.

Наш Спаситель так сказав до своїх апостолів: *«Якщо ви не навернетеся і не станете, як діти, не ввійдете в Небесне Царство» (Мт. 18, 3)*. Царство Боже є предметом нашої віри: ми віримо, що Бог – єдиний Цар у Вселенній. Ми надіємося його осягнути та щоденно прямуємо туди, де нам призначив місце сам Господь. Виявляється, ворота до Неба вузькі. Знаємо, що *«легше верблюдові пройти через вушко в голці, ніж багатому ввійти в Боже Царство» (Мт. 19, 24)*, тому багато чого треба буде залишити, багато від чого відмовитися, якщо справді хочемо ввійти туди. Турбуючись про завтрашній день, ми намагаємося забезпечити себе і тих, за кого ми відповідальні, всім необхідним, здобуваємо, накопичуємо... І поняття міри необхідності у кожного своє. Але надходить час і ми розуміємо, що більше не треба нічого збирати, навпаки, треба все це залишити, віддати, щоб завтрашній день – день вічності – був щасливий. Щоб повірити, треба стати дитиною. Щоб жити вірою, знову ж таки треба залишатися дитиною – в простоті та чистоті серця.

Бути чистим не значить бути порожнім, як чистий листок. Бути чистим – це бути листком, на якому Бог пише свої чисті Слова. Чиста душа – душа дитини завжди беззастережно приймає Боже Слово, відкривається Йому у вірі, дозволяє Божому Провидінню вести себе в житті, навіть коли важко, і нарешті без перешкод проходить у тісні ворота Царства небесного, тому що чиста, непорочна, без зайвого непотребу, який би обтяжував її. Той, хто втратив чистоту віри, тобто її правдивість, вже сам не знає, що правда, а що брехня, «змішує святе з грішним», потрапляє в розгубленість перед лицем численних богів. З'являється незрозуміла втома, обтяження, а в кінці – розчарування. Саме тому цар Давид нічого не просить в Господа, лише одне: *«Серце чисте створи в мені, Боже» (Пс. 50)*.

Просімо дару чистоти серця в Марії, щоб бути непорочними, облегшеними та радісними

ЗМІСТ

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на ГРУДЕНЬ	6
НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ	7
ПОКРОВИТЕЛІ НА СІЧЕНЬ	10
НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 2014 РІК БОЖИЙ	11
ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ – ЗНАК ВІРИ	13
ЛІТУРГІЯ КРОК ЗА КРОКОМ	16
БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРЦЕМ...	19
ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІД ЧАС І ПІСЛЯ СМЕРТІ?	21
ПРО ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ В УКРАЇНІ	25
МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА О. АТАНАСІЮ ВЕЛИКОМУ, ЧСВВ	27
СПОВІДЬ КОЛИШНЬОГО ЕКСТРАСЕНСА	29
НОВИНИ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ	34
ШЛЯХИ ГОСПОДНІ...	36
ЛІТОПИС ОДНОГО ЖИТТЯ	42
МОЛИТВА БЛАГАННЯ ТА ВДЯЧНОСТІ	49
КРОСВОРД	50

МІСІОНАР

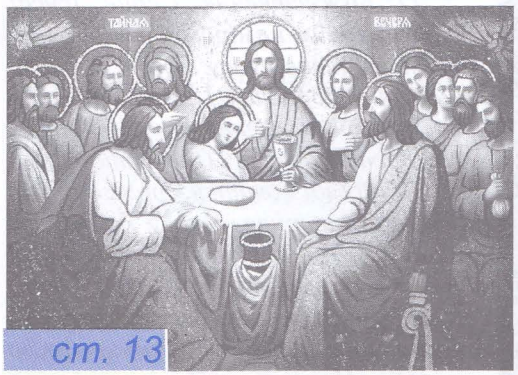
ст. 13

ст. 21

ст. 36

ст. 42

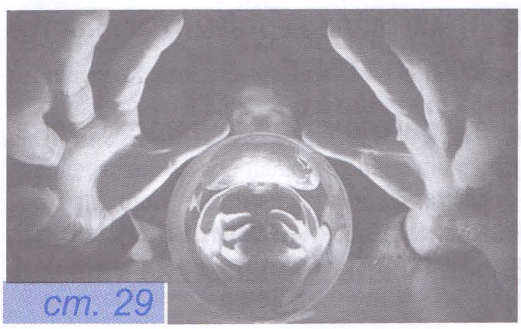
ст. 29

Головний редактор:
о. Віталій Попадюк, ЧСВВ

Заступник головного редактора:
о. Христофор Ганинець, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Корнилій Яремак, ЧСВВ
о. Севастіян Бондаренко, ЧСВВ
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
о. Миколай Микосовський, ЧСВВ
бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Літературний редактор і коректура:
о. Віталій Попадюк, ЧСВВ

Дизайн і комп'ютерна верстка:
о. Севастіян Бондаренко, ЧСВВ

На обкладинці -
ікона святого Миколая з житієм,
с. Звенигород, Пустомитівський р-н, Львівська обл.

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
"Місіонар", вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net www.misionar.info

Підписано до друку 25.11.13. Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2013

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

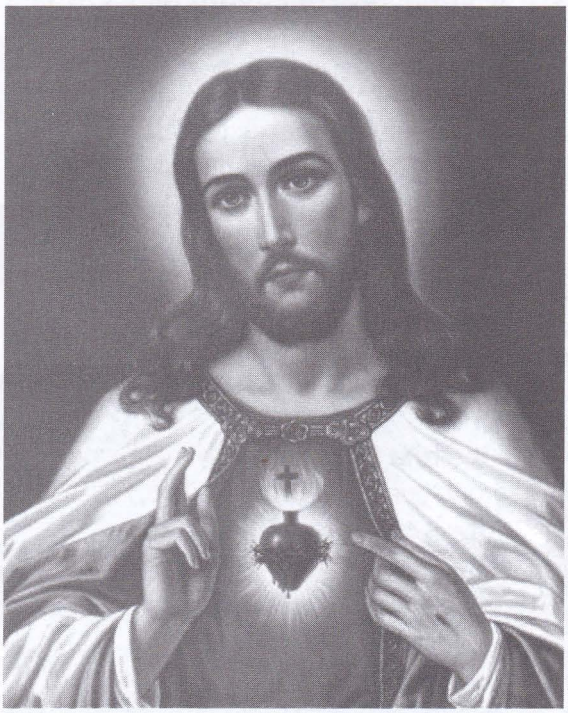

О Найсвятіше Серце Ісуса, помилуй нас!

О Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, покровителю і заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб діти, які були покинуті або стали жертвами насильства в будь-якій формі, знайшли необхідну їм любов і захист.

МІСІЙНИЙ: Щоб християни, просвічені світлом Воплоченого Слова, готували людство до приходу Спасителя.

МІСЦЕВИЙ: Щоб миряни в Українській Греко-Католицькій Церкві, пізнаючи правди віри, дедалі більше брали участь процесах євангелізації та катехизації.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

підготував
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб підтримувався належний економічний розвиток, при якому буде високо цінуватися гідність всіх людей і народів.

У третьому розділі енцикліки «Любов у істині», що називається «Братерство, економічний розвиток та громадянське суспільство», Папа Бенедикт XVI звертає увагу на християнське бачення економічної діяльності. Він пригадує, що *«Церква завжди вважає, що економічна діяльність не має сприйматися як антисоціальна. Ринок сам у собі не є, і тому й не має ставати, місцем насильства сильних над слабкими» (ч.36)*. Суспільство не має боятися ринку, немовби його розвиток сам по собі спричинявся до руйнування міжлюдських стосунків. Без сумніву, якщо ринок спрямовується в негативному напрямку, то не через те, що це є його природою, але з причини певних ідеологій, які можуть надати йому такий напрямок.

Тому причини слід шукати не в засобах, але в людині, в її моральному сумлінні, особистій та суспільній відповідальності. Згідно із соціальною доктриною Церкви, також і у сфері економічної діяльності можна творити справжні міжлюдські стосунки дружби, солідарності та взаємності, а не лише після чи поза такою діяльністю. Економічна сфера не є ні етично нейтральною, ні з природи нелюдською чи асоціальною, вона належить до діяльності людини, і як така, має здійснюватися згідно з моральними принципами. *«Це є не лише вимогою людини теперішнього часу, але й вимогою самого ж економічного мислення. Йдеться одночасно про вимогу любові та істини» (ч.36).*

Далі Бенедикт XVI пригадує, що соціальне вчення Церкви завжди наголошувало на тому, що справедливість стосується усіх етапів економічної діяльності, тому вона завжди має справу з людиною та її потребами. Можливо, раніше можна було уявити собі ситуацію, коли творення багатства довірено економіці, а потім політиці доручено завдання його розподіляти. Сьогодні це важко здійснити, оскільки економічна діяльність не обмежується кордонами, натомість повноваження урядів стосуються лише відповідних територій. Тому вимог справедливості потрібно дотримуватися вже від самого початку економічного процесу. Крім цього, необхідно, щоб ринок відкрився на економічну діяльність тих, які вирішили побудувати її на інших засадах, ніж чистий прибуток, водночас, не відмовляючись виробляти економічні цінності.

Прислухаючись до авторитетної думки Папи, усвідомлюємо, що один із найвищих принципів істинної моралі полягає в повазі до людської гідності в кожній людині, без розрізнення особи, передусім за те, що вона – людина, а потім уже за її особисті чесноти. Це визнання можна розглядати як кредит, наданий людині для її самореалізації: вона ще нічого доброго не зробила, а її вже поважають, зважаючи на її гідність. Цього

кредиту людину ніколи (чи майже ніколи) не позбавляють, залишаючи за нею шанс на моральне вдосконалення. Про це потрібно постійно пригадувати керівникам держав, які одержимі певною ідеологією, яку ще частково можна виправдати, якщо вона є для блага держави, але якщо ідеологія чи політична воля високого чиновника обертається навколо купки людей, чи однієї сім'ї, коли ЗМІ куплені і подають «замовлену» інформацію суспільству, тоді гідність слабких людей може врятувати тільки «гайдамаччина»... Економічна, політична і будь яка інша діяльність кожної людини має йти в ногу з мораллю, тільки тоді буде рівновага в економіці, в стосунках людей і народів. Тоді зникне страх, що завтра не стане нафти чи газу, і не буде повторюватися Ірак чи Афганістан чи некерований тероризм...

МІСІЙНИЙ: Щоб християни різних конфесій могли йти до єдності, якої прагне Христос.

Богослови та отці Церкви навчали, що досягнення християнської єдності залежить не від сили та здібностей людей, а лише від милосердного та люблячого Бога. Тому молитва служить нам, християнам, допомогою на шляху до очікуваної єдності, а сучасний екуменічний рух допомагає Церквам осягнути цю мету. Відсутність єдності виразно противиться волі Ісуса Христа, є згіршенням для світу та шкодить проповідуванню Доброї Новини – Євангелію. Це у свою чергу вимагає від усіх християнських Церков надзвичайної відданості та праці, щоб бажана єдність набирала більш видимих форм неподіленої та єдиної колись Христової Церкви. Міжконфесійна співпраця реалізується сьогодні у трьох напрямках: духовному, доктринальному та практичному.

Духовний екуменізм – це молитва, навернення серця та святість християнського життя. Чим ближче є християни до Ісуса Христа, тим ближче вони є однин до одного. Цей вид екуменізму є душею усього міжконфесійного руху.

Доктринальний екуменізм базується на діалозі між богословами, які досліджують Боже Слово та багатство своїх конфесійних традицій, щоб у такий спосіб вповні зрозуміти Божий задум.

Практичний екуменізм існує всюди там, де християни різних конфесій намагаються спільно працювати над соціальними проблемами, особливо щодо зменшення духовної та матеріальної вбогості, спільно займаються справами покращення виховання молодого покоління, допомагають сім'ям, розвитку культури, різного роду знань та мистецтва. Успіх у досягненні повної та видимої єдності між Церквами залежить від відкритості на правду та від діалогу, який служить спільному пошуку тієї ж правди. Важливим на цьому нелегкому шляху є передовсім обов'язок відчувати себе учнем Христа, знати та поглиблювати науку своєї Церкви, бути правдивим свідком християнського життя, брати активну участь у Святій Літургії та невпинно молитись. Незважаючи на те, що на сучасному етапі екуменічної співпраці ще немає спільної Євхаристії, то все ж спільна молитва є можливою. У частій спільній молитві наша мета, тобто єдність, стає ближчою для кожного з нас. Молитва є єдиною силою, яка може допомогти нашому розділенню та бути нашими ліками. Молитва будує мости любові, миру та надії. Бог, Ісус Христос був першим, хто молився „в нас", „з нами" та „за нас": „Щоб усі були одно" (Ів. 17, 21). За цю єдність, дорогі брати і сестри, „невпинно молімось" (1 Солунян 5, 17).

МІСЦЕВИЙ: **Щоб вірні України плекали здорові релігійні та народні традиції, передаючи їх молодшим поколінням.**

Все у нашому житті пізнається за допомогою порівняння… Не винятком є релігійні, народні традиції різних країн, на які ми деякий час з подивом дивимося, а потім як губки всмоктуємо і в свою свідомість.

Глянемо на Америку. Одне з питань у брошурці для тих, хто готується до іспиту для отримання громадянства США – «Чому пілігрими вирушили до Америки?» Тут таки правильна відповідь, вичерпна у своїй лаконічності: «За релігійною свободою». Релігійну свободу американці вважають стовпом власної ідентичності; вони були ладні долати заради неї океан, вставати до зброї і терпіти поневіряння. Згодом – нескінченно судитися: в юридичних школах вивчають близько ста судових справ, які сформували правові основи для релігійної свободи. Суддя Роберт Джексон у 1943 р. сформулював їх у такий спосіб: «Якщо у нашому конституційному сузір'ї і є якась непорушна зірка, то це те, що жоден чиновник, вищого рангу або зовсім незначний, не може приписувати, що є правильним у політиці, націоналізмі, релігії чи інших речах, які стосуються поглядів або примушувати громадян виявляти словом чи справою їхню віру». Поруч із релігійною свободою «американська релігія» – це колосальне релігійне різноманіття; дивовижна вітальність релігії. Релігія в США – це і занурена у Кабалу Мадонна, і палкий саєнтолог Джон Траволта, і чорні мусульмани, і біляві мормони, буддисти й хасиди і мільйони сімей, які не сідають за стіл, не поблагословивши їжу й вішають над своїми дверима прохання, більше схоже на вимогу: «Боже, поблагослови Америку!» Релігійний плюралізм Сполучених Штатів не просто величезний, він – як наполягає знаменитий «колекціонер» релігій в Америці Джон Гордон Мелтон, – найбільший на землі.

Ще на початку 17 ст. колоністи не зупинилися на «ввезених» релігіях, вони продовжували їх творити. У XIX столітті тут з'явилися свідки Єгови, адвентисти сьомого дня і найбільш, мабуть, американська релігія – мормонізм, у XX ст. – п'ятидесятництво тощо. Порахувати кількість релігійних напрямків в США навряд чи можливо – якщо ми братимемо до уваги маленькі групи (скажімо, язичницькі) з двома-трьома десятками послідовників, то йтиметься про десятки тисяч. В останніх виданнях «Енциклопедії американських релігій» Гордона Мелтона перелічується понад 2300 церков, деномінацій, релігійних спільнот, які мають принаймні 2000 вірних.

Подібну картину вірувань і традицій можемо бачити у кожній країні світу. Від чого нам, українцям, і всім людям доброї волі треба відштовхуватися, щоб не зайти у «ліс» і не погубити душу? Звичайно від Святого Писання Старого й Нового Завітів, від навчання Святих Отців Церкви і Святішого Отця Папи Римського. Всі інші твори, різні переклади Святого Писання, які не благословила Церква, є просто художньою літературою, які є тільки байками і «будівельним матеріалом» сект.

Першочергово треба просити так, як просив цар Давид: *«Серце чисте сотвори в мені, Боже, і духа правого віднови в нутрі моєму. Не відкинь мене від лиця Твого і Духа Твого Святого не відніми від мене (Пс. 50).* Якщо будемо співпрацювати зі Святим Духом, тоді Його дари і плоди, які сходять на нас, не дозволять нам зійти на узбіччя правди, але допоможуть нам триматися свого рідного й вічного Божого.

ПОКРОВИТЕЛІ НА СІЧЕНЬ

МУЧЕНИКИ ЄРМИЛ І СТРАТОНІК

ДЕНЬ В КАЛЕНДАРІ 26 січня

Покровителі на січень – мученики Єрмил і Стратонік

Святий Єрмил жив у IV ст. і був дияконом. Під час правління римського імператора Лікинтія його було ув'язнено за те, що він висміює поганських божків. На суді Єрмил мужньо визнав віру в Христа і рішуче відмовився поклонятися поганським божкам. Після жорстоких катувань його кинули до в'язниці.

Побачивши важкі муки Єрмила, охоронець Стратонік голосно заплакав і мужньо заявив, що є християнином. Тоді Єрмила і Стратоніка повісили на дереві і різали їхні тіла ножами, а потім утопили в Дунаї. Християни знайшли тіла мучеників і з великою пошаною поховали в одному гробі.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 2014 РІК БОЖИЙ

СІЧЕНЬ

Загальний: Щоб підтримувався належний економічний розвиток, при якому буде високо цінуватися гідність всіх людей і народів.
Місійний: Щоб християни різних конфесій могли йти до єдності, якої прагне Христос.
Місцевий: Щоб вірні України плекали здорові релігійні та народні традиції, передаючи їх молодшим поколінням.
Покровителі: мученики Єрмил і Стратонік, 26 січня.

ЛЮТИЙ

Загальний: Щоб мудрість і досвід похилих віком людей цінували в Церкві.
Місійний: Щоб священики, ченці і миряни великодушно співпрацювали в місії євангелізації.
Місцевий: Щоб державна влада в Україні здійснювала реальні кроки для подолання безробіття та зменшення соціальної нерівності.
Покровитель: апостол Тимотей, 4 лютого.

БЕРЕЗЕНЬ

Загальний: Щоб у всіх культурах поважали права і гідність жінки.
Місійний: Щоб молоді люди відповідали на поклик Господа присвятити своє життя проголошенню Євангелії.
Місцевий: Щоб в Україні була заборонена пропаганда алкоголю, а також за навернення хворих на алкоголізм.
Покровитель: преподобний Касіян, 13 березня.

КВІТЕНЬ

Загальний: Щоб керівники держав підтримували захист існуючого миру й гарантували справедливий розподіл дарів і ресурсів.
Місійний: Щоб воскреслий Господь наповнив серця людей, які переживають хворобу і біль, надією на покращення свого стану.
Місцевий: Щоб вірні України сміливо наверталися до правдивої віри, яку проповідує Христова Церква, рішуче відрікаючись від забобонів, магічних та псевдорелігійних вірувань і практик.
Покровитель: мученик Хризант, 1 квітня.

ТРАВЕНЬ

Загальний: Щоб ЗМІ були інструментами в служінні миру й правди.
Місійний: Щоб Марія, Зірка євангелізації, допомагала місії Церкви в проголошенні Христа всім народам.
Місцевий: Щоб українські батьки виховували своїх дітей в дусі побожності, терпеливості та доброго християнського прикладу.
Покровитель: мучениця Пелагія, 17 травня.

ЧЕРВЕНЬ

Загальний: Щоб безробітні люди знайшли підтримку й заняття, яке їм необхідне для гідного життя.
Місійний: Щоб Європа наново віднайшла свої християнські корені через свідчення вірних.
Місцевий: Щоб в Україні була подолана корупція.
Покровитель: святий Антоній Падевський, 13 червня.

ЛИПЕНЬ

Загальний: Щоб спорт служив укріпленню братерства й розвитку людини.
Місійний: Щоб Святий Дух підтримував діяльність мирян, які проголошують Євангеліє в бідних країнах.
Місцевий: Щоб в Україні зростали, укріплялися та розвивалися християнські спільноти, зокрема парафіяльні.
Покровитель: преподобний Давид Солунський, 9 липня.

СЕРПЕНЬ

Загальний: Щоб біженці, які змушені покинути свої будинки внаслідок насильств, знайшли достойний прихисток і щоб їхні права були захищені.
Місійний: Щоб християни в Океанії з радістю свідчили віру всім людям цієї частини світу.
Місцевий: Щоб вірні України переповнювалися вдячністю Господу Богу за Його дари: рідну землю, українську мову та державну незалежність.
Покровитель: мученик Мирон, 30 серпня.

ВЕРЕСЕНЬ

Загальний: Щоб людей з обмеженими можливостями огортали любов'ю і необхідною гідною допомогою.
Місійний: Щоб християни, натхнені Божим Словом, брали участь у служінні хворим і стражденним.
Місцевий: Щоб українське суспільство з великим розумінням ставилося до людей з особливими потребами, хворих та вмираючих.
Покровитель: мучениця Софія, 30 вересня.

ЖОВТЕНЬ

Загальний: Щоб Господь дав мир регіонам, які найбільше страждають від насилля та воєн.
Місійний: Щоб Всесвітній День місій дарував кожному віруючому запал і рішучість, щоб нести Євангеліє всьому світу.
Місцевий: Щоб жителі всіх регіонів України прагнули осягнути мир у країні та остаточне взаємне примирення між людьми.
Покровитель: первомучениця Текля, 7 жовтня.

ЛИСТОПАД

Загальний: Щоб особи, які страждають від самотності, пізнали близькість Бога й підтримку ближніх.
Місійний: Щоб молоді семінаристи, ченці й черниці мали мудрість і добре підготовлених наставників.
Місцевий: Щоб священики та інші духовні особи в Україні постійно поглиблювали свої знання і завдяки дії Святого Духа могли давати адекватну відповідь на виклики сучасного світу.
Покровитель: великомученик Артемій, 2 листопада.

ГРУДЕНЬ

Загальний: Щоб Різдво Спасителя принесло мир і надію всім людям доброї волі.
Місійний: Щоб родини, передаючи дітям цінний дар віри, були справжніми євангелізаторами.
Місцевий: Щоб українці дедалі більше намагалися пізнати Слово Боже і правдиву Церкву, особливо в регіонах, поруйнованих безбожними режимами.
Покровитель: великомучениця Катерина, 7 грудня.

ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ

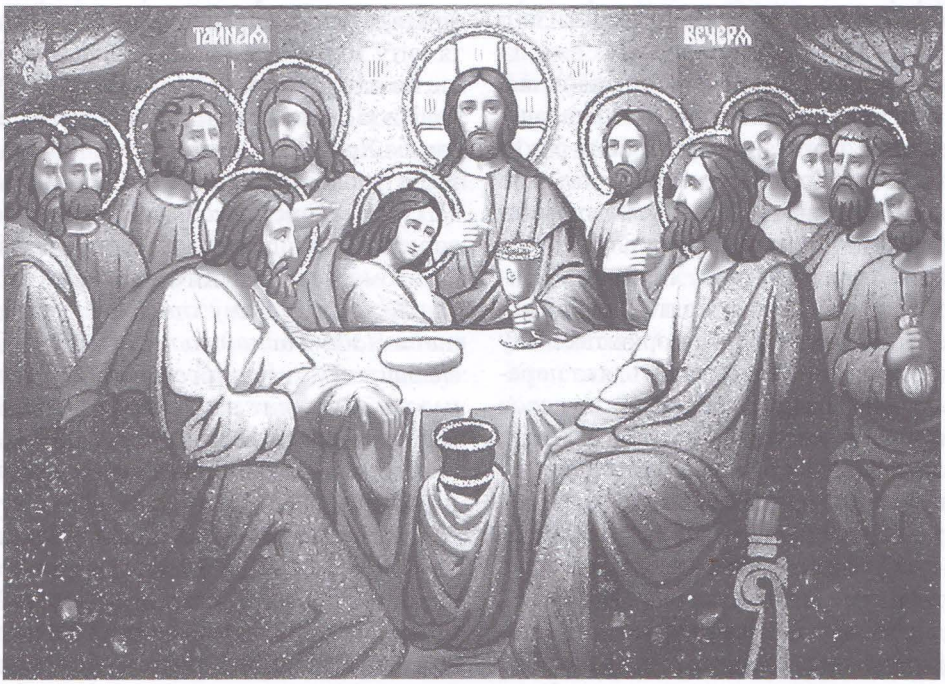

– ЗНАК • ВІРИ

(закінчення)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Спадкоємці Завіту

Пресвята Тайна Євхаристії є найбільш виразним знаком християнської віри. Через цю святу Тайну насамперед Господь Бог залишається між нами в Христі Ісусі під видами хліба й вина і так забезпечує нам вільний доступ до Бога: *«Приступім, отже, з довір'ям до престолу благодаті, щоб отримати милість і знайти благодать на своєчасну поміч» (Євр. 4, 16).* Довір'я до Бога людина також виявляє тим, що приймає його слово: *«Це Моє Тіло, що за вас віддається. Чиніть це на Мій спомин» (Лк. 22, 19).* Тому апостол Павло виразно зазначає: *«Чаша благословення, що ми благословляємо, хіба не є причастям Христової Крові? Хліб, що ламаємо, не є причастям Христового Тіла?» (1 Кор. 10, 16). «Бо кожного разу, як їсте Хліб цей і п'єте цю Чашу, звіщаєте смерть Господню, аж доки Він не прийде» (1 Кор. 11, 26).*

У Старому Завіті народ прийняв відповідальність за Союз із Богом, а носієм цього Союзу було не тільки те перше покоління, яке стало свідком подій на Синаї, але кожний, хто приймав цей Союз через знак – обрізання. Всі вони ставали дітьми і спадкоємцями цього Союзу, передаючи його зобов'язання від покоління до покоління

протягом століть. Христос обрав апостолів як носіїв Нового Союзу, про який сповіщали пророки (Єз. 37, 26-27). Він протягом тривалого періоду навчав їх про умови, під час пасхальної вечері уклав союз із апостолами і вони, подібно як старійшини в часи Мойсея (пор. Вих. 24, 9-11) на знак укладення Нового Союзу їли й пили разом із воплоченим Богом Ісусом Христом. Але носіями цього завіту стали не тільки апостоли, а всі учні Христові, які прилучаються до цього союзу через святу Тайну Хрещення, тобто свята Церква. Свята Тайна Хрещення є тим знаком, який створює так звану незатерту, незнищенну печать, яка перетворює людей на правдивих синів чи дочок Божих, братів і сестер Христових, а разом з тим і спадкоємців усіх Божих обітниць.

Євхаристія – новітня Пасха

Проте, Хрещення, подібно до старозавітного обрізання, є одномоментним актом, народженням з води і Духа (пор. Йо. 3, 5-8), але одночасно таким фактом, яким християни живуть протягом всього життя. Так влаштовано, що людина, маючи свобідну волю, може також забути і відійти від тих зобов'язань, які Хрещення на неї покладає. Власне, жити християнським життям означає завжди оживляти й активізувати довір'я до Бога через постійну зустріч і єднання з Ним. А знаком такого єднання є якраз Пресвята Тайна Євхаристії, Святе Причастя. Сам Христос заповів своїм учням і апостолам, щоби те, що Він вчинив під час останньої вечері, вони чинили на Його спомин. Після Його воскресіння і славного вознесіння на небеса апостоли зібралися у тій самій світлиці, в якій востаннє вечеряли із своїм Учителем і повторили той самий обряд із хлібом і вином, повторюючи слова Христові: *«Прийміть, їжте, це є Тіло Моє, що за вас ламається на відпущення гріхів», «Пийте з неї всі, це є Кров Моя нового Завіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів».*

Все відбулося так само, як і під час останньої вечері з Ісусом Христом, але за одним винятком: Христос справді вже віддав життя за людей і пролив свою Кров за життя світу. Він воскрес, і смерть над Ним більше не панує (пор. Рм. 6, 8-11). Апостоли сиділи за столом у вечернику і були поряд із самим Христом, але присутнім під видами хліба і вина. Ця трапеза стала для них і для всіх учнів Христових знаком нової Пасхи, вибавленням від рабства смерті і гріха і переходом до свободи дітей Божих. Апостол Павло кличе: *«Тому хто буде їсти хліб і пити Чашу Господню недостойно, буде винний за Тіло і Кров Господню. Хай, отже, кожний випробує себе самого і тоді їсть цей Хліб і п'є цю Чашу» (1 Кор. 11, 27-28).*

Служба Божа – новозавітна пасхальна вечеря

Оця перша вечеря як спомин страждання і смерті Ісуса Христа, Його жертви і воскресіння, протягом століть формувалася і кристалізувалася в обряд, який ми називаємо Божественною Літургією або Службою Божою. Християни кожного разу збираються у храмі для того, щоб актуалізувати, наново пережити все те, що зробив для нас Спаситель і виконати Його заповіт – їсти Його Тіло і пити Пресвяту Кров, таким способом єднаючись із Ним й осягаючи вічне життя у Христі Ісусі. Весь смисл нашого паломництва до храму – це увійти на пасхальну вечерю, яку Христос приготував для нас як правдивий пасхальний Агнець.

Ця вечеря, подібно як старозавітна, має потрійний вимір. По-перше, ми згадуємо ту унікальну подію, яка сталася в історії людства: воплочення Божого Сина і Його хресну жертву за нас. З моменту цієї жертви змінилася історія людства, Бог безпосередньо взяв у ній участь, щоб утвердити на землі своє Царство і щоб кожний, хто вірує у Його Сина, не вмер, а жив життям вічним (пор. Йо. 3, 16). Ми розуміємо, що цю віру перейняли від безпосередніх учасників тих

подій і вона ґрунтується на правдивих історичних фактах. Від покоління до покоління віра передавалася новим учням і аж до сьогодні Христова Церква є її носієм, оборонцем, поширювачем.

Служба Божа відбувається не тільки для того, щоби згадати колись минулі події, але також звернути увагу на теперішнє наше життя. Ми збираємося у храмі біля трапези Христового Тіла, і тоді дією Святого Духа сам Христос постає між нами під видом хліба і вина, жертвуючи себе за нас – хресна жертва відновлюється в теперішньому часі вже безкровним способом. Ця новітня пасхальна вечеря уприсутнює, актуалізує Христову жертву і ми завдяки Святому Причастю стаємо її учасниками, подібно як апостоли були учасниками Тайної вечері. Літургія є подякою за те, що Господь залишився між нами і своєю ласкою і любов'ю постійно нас супроводжує.

Також, збираючись на Службу Божу, ми виявляємо свою надію на майбутнє згідно із обітницею Христовою: *«Хто Тіло Моє їсть і Кров Мою п'є, той живе життям вічним, і Я воскрешу його останнього дня» (Йо. 6, 54)*. Святе Причастя стає запорукою майбутнього вічного життя в домі Отця (пор. Йо. 14, 1-4). Христос, воскреслий і живий, поєднується з нами і вводить нас у зовсім інший вимір – життя нової людини, правдивого учня Христового і спадкоємця вічного Царства.

Під час Божественної Літургії ми споживаємо Тіло і Кров Господні, подібно як у Старому Заповіті юдеї споживали пасхальне ягня. Апостол Петро, звертаючись до християн, наголошує: *«...знайте, що не тлінним золотом чи сріблом ви були вибавлені від вашого життя суєтного, яке ви прийняли від батьків ваших, а дорогоцінною Кров'ю Христа, непорочного і чистого Ягняти» (1 Пет. 1, 18-19)*. Як вже було сказано, завіт завжди потверджується, а завіт між Богом і людьми – це завіт не на життя, а на смерть. Той, хто укладає завіт, повинен бути готовим померти за нього. І Господь Бог, коли прийшла повнота часу, помер за людей: Він воплотився з Духа Святого і Марії Діви, став чоловіком, щоб померти за нас і ради нашого життя і спасіння. Ісус Христос став правдивим Божим Агнцем, який визволив людей від узів смерті. І так, як у Старому Завіті ті, доми яких були позначені кров'ю жертовного ягняти, уникнули смерті, ангел смерті обминув їхні доми і кожного, хто в ньому перебував, у Новому Завіті кожний, хто позначений Кров'ю Ісуса Христа, повіки не побачить смерті. Тому Христос каже: *«Істинно, істинно говорю вам: Хто вірує, той живе життям вічним. Я – хліб життя» (Йо. 6, 47-48)* Кожний, хто приймає Святе Причастя, стає вибранцем Божим, позначеним Кров'ю Ісуса Христа, тому смерть над ним більше не панує.

***

Роздумуючи про віру протягом року, який добігає до кінця, ми поступово відкривали різні ознаки цієї богословської чесноти і зауважили, що насправді вона не є нашими роздумуваннями чи враженнями про Бога, а глибоким довір'ям до Його слова, яке Він спрямовує до нас протягом історії через об'явлення свого Слова, особливо через свого Єдинородного Сина Ісуса Христа. І кожний християнин виявляє свою віру насамперед через причастя Пресвятого Тіла і Крові Христової. Поряд з іншими ознаками святої віри, про які ми роздумували, бачимо, що віра є не тільки якимсь сегментом нашого життя, а самим способом цього життя, способом погляду на дійсність і наших відносин із Всемогутнім і вічним Богом. Віра потребує нашої повсякчасної уваги, підживлення і скріплення, бо на кожне нове питання, проблему чи обставину, які виникають у житті, християнин покликаний дати нову відповідь віри.

ЛІТУРГІЯ КРОК ЗА КРОКОМ

(продовження)

о. Андрей ПАВЛИШИН, ЧСВВ

Диякон під час Причастя тримає тарілочку-дискос, щоб була не впали Святі Дари, але також може і причащати людей, якщо є потреба допомогти ієрееві. Після того, як священик всіх бажаючих запричащав, він повертається у святилище зі Святими Дарами і дияконом. Відтак ієрей мовить потиху: **«Оце діткнулося уст ваших, і відійме беззаконня ваші, і гріхи ваші очистить»**, хоча цього і не вказано в правилах, але це вже суто українська традиція. Ці слова мовив Серафим, коли торкнувся уст Ісаї *(Ісая 6, 6-7)*.

Священик бере Святі Дари в чаші і хрестовино благословить ними людей, виголошуючи: **«Спаси, Боже, людей Твоїх і благослови спадкоємство Твоє».** Ці слова, що вимовив ієрей, благословляючи людей Святим Тілом і Кров'ю Христовою, мовив свого часу цар Давид *(Пс. 28, 9)*, молячись за свій народ; подібно чинить і священик, благаючи Бога за вірних, яких Христос придбав своїм Тілом і Кров'ю. Це

благословення має своє символічне значення, воно означає останнє благословення Ісуса своїх учнів на горі Оливній перед тим, як він мав вознестися до Отця. Це благословення має досить глибоке значення, бо засвідчує те, що ті, які приступили до Святих Тайн, є правдивими учнями Христовими, яких відкупив Господь, бо *«Хто споживає Тіло моє і Кров мою п'є, той у мені перебуває, а Я – в ньому» (Ів. 6, 56).*

Церква на виголос ієрея виспівує: **«Ми виділи світло істинне, ми прийняли Духа небесного, ми знайшли віру істинну, нероздільній Тройці поклоняємося, Вона бо спасла нас».** Цим християни вказують на правдиву істину пізнання Бога через світло істинної віри та прийняттям Святого Духа, що завжди перебуває і кермує Церквою Христовою. Ці стишки були взяті з Великої Вечірні П'ятидесятниці, коли новопросвічені християни приймали Таїнство Хрещення і Миропомазання, і в такий спосіб прославляли Бога в інших ще Таїнствах. Ці стишки співають цілий рік, аж до Пасхи, а від Пасхи до Вознесіння співаємо «Христос Воскрес із мертвих…»

Коли церква співає прославу Богу **«Ми виділи світло істинне…»**, ієрей повертається до престолу, де ставить на трапезу Святі Дари, знявши покрівець з чаші, що означає відкриті небеса, які приймають Христа знову по правиці Отця. Священик тричі кадить Дари та глибоко поклоняється Христу, мовлячи потихо: **«Вознесися на небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя».** Ці жести і вимови пригадують нам точну подію на Оливній горі, де відбулось вознесіння Ісуса Христа – *«знявши руки свої, благословив їх* (благословення Святими Тайнами*). А як він благословляв їх, віддалився від них і почав возноситись на небо* (священик повертається у святилище, робить поклін і обкаджує Дари). *Вони ж, поклонившися Йому, повернулися з радістю великою в Єрусалим, і перебували ввесь час у храмі, славлячи та хвалячи Бога» (Лк. 24, 50-52).* Подібно є і в нашій Літургії, де священик, покадивши Дари, бере дискос з покрівцями і дає дияконові, який, прийнявши це, дивиться назовні до царських дверей, і нічого не кажучи, відходить до проскомидійника, а священик мовить: **«Благословен Бог наш»,** і повернувшись до людей зі Святими Дарами, виголошує: **«Завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні».** На що церква одноголосно молиться: **«Амінь»**, і словами пісні Василія Великого прославляє далі: **«Нехай сповняться уста наші хваління Твого, Господи, щоб ми співали славу Твою, бо Ти сподобив нас причаститися святих Твоїх, божественних, безсмертних і животворящих Таїн. Збережи нас у Твоїй святині ввесь день повчатися правді Твоїй. Алилуя, алилуя, алилуя».**

Допоки Церква виспівує хвалу Богу, ієрей відносить дари до проскомидійника, де ставить чашу і обкаджує її. Святий Герман з цього приводу навчає: «Віднесення залишків Святих Тайн вказує на Вознесіння Господа і Бога нашого, а це кадження виявляє благодать Святого Духа, даного апостолам по Вознесінню».

Диякон, розв'язавши свій орар, виходить з святилища північними дверима, і ставши на своєму звичному місці, розпочинає подячну єктенію: **«Прості, прийнявши божественних, святих, пречистих, безсмертних, небесних і животворних, страшних Христових Таїн, достойно подякуймо Господеві»**. Цим виголосом диякон закликає всіх вірних, що стоять **«прості»** і які приступили до Євхаристії, **«прийнявши»**, що дає безсмертя і життя вічне – *«Хто Тіло моє їсть і Кров мою п'є, той живе життям вічним, і я воскрешу його останнього дня» (Ів. 6, 54)* – скласти подяку Господеві. Вірні відповідають на заклик диякона: **«Господи, помилуй»**.

Далі диякон взиває до самого Бога, просячи у Нього помочі й опіки: **«Заступи,**

спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю», що підтримує вся церква вірних: **«Господи, помилуй».**

Найбільшим лихом для справжнього християнина є гріх, що зневажає Бога, тому наступний виголос диякона звучить так, щоб Христос допоміг прожити цей день без гріха і в любові до ближнього, цілковито уповаючи на Нього: **«День увесь звершений, святий, мирний і безгрішний випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо»**. Всі вірні чудово це розуміють, що без Божої помочі це не можливо, тому віддають в опіку Богові все своє життя: **«Тобі, Господи»**.

Доки Церква молиться спільно з дияконом, ієрей проказує молитву подяки **«Дякуємо Тобі, Владико Чоловіколюбче, доброчинцю душ наших, що Ти і сьогодні сподобив нас Твоїх небесних і безсмертних Таїнств. Справ нашу путь, утверди нас усіх у страсі Твоєму, збережи наше життя, скріпи наші стопи молитвами і моліннями славної Богородиці і Приснодіви Марії і всіх святих Твоїх».** Ця подячна молитва була приписана Церквою. Так свідчить про це св. Іван Золотоустий, що ця молитва є на зразок того псалма, що його апостоли співали разом з Спасителем на Тайній вечері. За його словами, ця молитва конче потрібна: «Юду наслідують ті, що скоріше тікають від останнього благословення», а так ця подяка складається за всіх устами священика.

Перш, ніж диякон закінчить єктенію, ієрей складає на престолі ілитон, і на завершення єктенії, тримаючи прямо святу Євангелію, роблячи нею над ілітоном знак хреста, виголошує: **«Бо Ти є освячення наше і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні».**

Знак хреста Євангелією над ілітоном має досить важливе значення: найперше, це ознака того, що все описане у цій святій книзі жертвоприношення виконане; по-друге, це має символічний знак того, що Царство Боже закривається до другого пришестя Христового, а ми маємо велику місію від Христа – *«Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи, христячи їх в ім'я Отця і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав. Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку» (Мт. 28, 19-20)*. Священик цілує і кладе Євангеліє на ілітон (чи антимінс, якщо він не є прикритий на престолі), що означає, постійну присутність величі Божої, що спочиває на престолі.

Люди на заклик священика виголошують: **«Амінь»**, погоджуючись з тим, що Свята Тройця є нашим освяченням, а Її план приходу Сина до нас, людей, є спасаючим.

Блаженні чисті серцем...

(продовження)

о. Василь
МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

Чисті люди легко виробляють у собі й інші чесноти, – навчає Катехизм. Чиста людина є щасливою вже на землі. Чистота містить у собі насолоду; «чистота є запорукою здорового тіла», – каже святий Ісидор. А святий Кипріян переконаний, що «хто веде праведне життя, вже на цьому світі досягнув слави воскресіння». Чому він так переконаний? Бо «чистота – це прообраз вічної нетлінності тіл», – пояснює святий Августин.

А ще треба знати, що чистота надає принадної краси усьому людському тілу (св. Єфрем). Будьмо щирі: непорочні люди таки дуже відрізняються від усіх оточуючих. Відрізняються здоровим виглядом. І вони доживають до глибокої старості. Та може хтось заперечити: але ж і праведні люди вмирають деколи передчасно. Це правда. А чому Бог допускає до цього, довідуємося з Книги Мудрості (4, 7-14): *«А праведник, хоч і вмре передчасно, – знайде спокій, бо чесна старість не в довголітті і не міряється числом років... Він сподобався Богові й Він полюбив його, а що жив між грішниками, то й переніс його. Його вхоплено, щоб*

лукавство не змінило його глузду, або щоб хитрість не обманула душі його. Бо чар зла затемнює добро, і вихор пожадання змінює ум нелукавий. За короткого часу ставши досконалим, він виповнив довголіття; душа бо його Господеві була вгодна, тим і забрав він його поспішно з-посеред лукавства. Люди ж те бачать, та не розуміють...»

Отож, хочу підкреслити ще раз: досить довго жив той, хто жив добре!

Приклад. Після смерті блаженної с. Тарсикії, СНДМ, гарне свідчення про її життя і чесноти залишив її духовний провідник о. Володимир Ковалик, ЧСВВ: «Найважніше, що про неї можна і треба сказати, то це, що вона у своєму житті не поповнила ніколи свідомо і добровільно тяжкого гріха. Гріха боялася і старалася очищувати свою душу з малих провин та змагати до християнської досконалості».

А серце с. Тарсикії зупинилося на 26-му році життя. Її застрелив радянський солдат.

І ще один приклад. «Ох, яку я бачу гарну річ!..» – Такі були останні слова на землі того юнака, що з райською усмішкою на обличчі, з руками, зложеними навхрест, віддав свою чисту душу Богові. За 24 дні йому було б 15 років. Це був вихованець святого Івана Боско святий Домінік Савіо. Його святість на землі була позначена особливо геройським збереженням святої чистоти»…

Праведну людину Господь Бог в особливий спосіб відзначить колись у небі. Про це так гарно описав в Одкровенні Апостол Йоан (14, 1-5): *«І глянув я, і от – Агнець стоїть на горі Сіоні, і з Ним сто сорок чотири тисячі, що мають ім'я Його та ім'я Отця Його, написане на чолах своїх. І почув я голос із неба, мов голос вод багатьох і мов голос грому великого; що гуслярять на гуслях своїх. І співають пісню нову перед престолом і перед чотирма істотами і ста́ршими. І ніхто не міг навчитися пісні, крім ста сорока́ чотирьох тисяч, що викуплені від землі... Це ті, що слідують за Агнцем, куди б не пішов. Вони викуплені з-поміж людей первістки Богу і Агнцю. І в устах їхніх не знайдено омани: непорочні вони».* Господь Бог увінчає чисту душу, тобто нагородить її особливою славою в небі, бо саме її стосуються слова з Пісні пісень: *«Уся ти гарна, моя люба, і вади нема в Тобі!» (4, 7).* «Чисті душі є повірницями Бога, бо Господь об'являє їм свої таємниці», – каже святий Тома. А ще часто дівичий стан називаємо «шлюбом з Богом» або «заручинами з Богом». Чому? Бо чисті душі є близькі Богові.

І ще одне. Бог завжди охоче вислухає молитви чистих душ. Як цариця Естера досягла усього, бо була відданою своєму чоловікові, так і небесний Наречений, Христос радо виконає будь-які прохання чистої душі.

Приклад. Знаний американський письменник і журналіст Фултон Отрслер пише про себе, що коли був ще малим хлопцем, однієї неділі мама вбрала його в найкращий одяг і наказала нікуди не йти. Вони мали відвідати свою тітку. І він якийсь час тримався коло хати, але надбіг сусідський хлопець і почав його прозивати. Малий Фултон побіг за ним. Та той був сильніший і кинув його в калюжу з болотом. Можна собі уявити, як виглядав тепер Фултон у своїм святочнім убранні. Та тут над'їхав з візочком чоловік, що продавав морозиво. Фултон забув за все і скоро побіг до мами просити грошей на морозиво. А мати, коли побачила його обличчя і вбрання з болотом, сказала: «Поглянь на себе! І ти ще маєш відвагу щось просити?»

Автор вкінці додає ще від себе: «Багато літ минуло від цієї події, як мені стало ясно: коли просимо в Бога помочі, найперше маємо ми поглянути на себе самих. Може і ми не є в стані просити у Нього що-небудь…»

Далі буде

Що відбувається під час і після смерті?

«Сьогодні ти живеш, а завтра – вже ні: невідомо, коли настане твій смертний час, але очевидно, що це трапиться»,
– нагадує Учитель Церкви святий Антоній Падевський (XIII ст.)

Пропонуємо Вам поміркувати у світлі вчення Католицької Церкви про смерть, долю людини після смерті і про те, що відбувається в хвилину вмирання і після закінчення нашої земної мандрівки.

Як з'явилася смерть?

Смерть у тому вигляді, в якому ми переживаємо її сьогодні, не була бажана Богу і не була створена Ним. Смерть увійшла у світ як наслідок гріхопадіння наших прабатьків Адама і Єви. Вона є «заплата за гріх» (Рим. 6, 23).

Який сенс смерті?

Сьогодні нерідко бачимо прагнення обійти мовчанням або зовсім викорінити цю реалію життя людини. Сама думка про смерть викликає тривогу. Люди нерозважливо вважають, що її можна відтермінувати або навіть перемогти. Але насправді смерть невідворотна; вона наздоганяє і може наздогнати в будь-яку хвилину людину будь-якого віку і будь-якого становища.

Для будь-якої людини смерть це:

– неминучість нашого людського буття: смерть притаманна людському стану;

– закінчення земного життя;

– брама, яка зачиняє світ живих, але відкриває інший світ: смерть – не кінець усього;

– заклик мудро і правильно розпоряджатися наданим нам часом;

– можливість зробити так, щоб усі люди були рівні не на словах, а дійсно, незалежно

від своєї соціальної приналежності, економічних умов і культурних обдарувань.

Для християнина смерть освітлена Словом Божим, світло якого просвічує і втішає нас. Тому смерть перетворюється на:

– закінчення життя людини як часу, відпущеного для того, щоб прийняти або відкинути любов Бога у Христі;

– початок вічного життя, тобто нового і нескінченного життя, що починається після життя земного;

– зустріч з Богом Отцем, але і Суддею;

– можливість засвідчити свою слухняність Отцю і свою любов до Нього за прикладом Христа.

Саме таке християнське бачення смерті оспівував святий Франциск Асизький у «Хвалі творінням» (Гімн братові Сонця): «Прославлений будь, Господи мій, за сестру нашу смерть тілесну» (Fonti Francescane, 263).

Що ж відбувається у хвилину смерті?

У смерті відбувається розділення душі й тіла. Тіло людини піддається тлінню, а душа, яка є безсмертною, стає на суд перед Богом. Наприкінці часів вона з'єднається зі своїм тілом.

Що означає вираз «померти в благодаті Божій»?

Він означає: померти, усвідомлюючи, що на душі немає смертного гріха.

Він означає: померти в мирі з Богом і ближнім. *«Вірне слово: Коли ми з Ним померли, то разом з Ним будемо й жити» (2 Тим. 2, 11).*

Хіба можливо померти з Христом?

Так, можливо, якщо ми:

– весь час свого земного життя проводимо так, як личить дітям Божим;

– часто просимо у Бога прощення наших гріхів у Таїнстві примирення (Сповіді);

– вдаємося, якщо можливо, до двох Таїнств, встановлених самим Христом для тяжкохворих і для тих, хто переходить з цього життя до іншого: до Таїнства Євхаристії як підтримки в останню дорогу і до Таїнства Єлеопомазання хворих.

Як Христос переміг смерть?

Зруйнувавши своєю смертю на хресті і своїм воскресінням причину смерті, тобто гріх.

Як описати стан людини після смерті?

«Необхідно уникати уявних і недоведених описів і картин, які замість того, щоб допомогти подолати важкі моменти в християнському віровченні, навпаки, ускладнюють його. Проте образи, представлені Святим Письмом, в будь-якому разі заслуговують поваги. Необхідно прагнути зрозуміти їх глибинний зміст, уникаючи небезпеки надмірного спрощення та позбавлення їх змісту відповідних реалій» (Конгрегація віровчення. Послання, що стосується деяких питань, які відносяться до есхатології).

Що ж відбувається після смерті?

Бог судить душу, розділену з тілом: наскільки скоєні діяння сумісні з вірою. Це – приватний суд, на якому кожен отримає негайну відплату за своє земне життя.

А заплата полягає в залученні до:

- вічної радості в раю відразу після смерті або після необхідного очищення (Чистилище)

– вічному засудженню в Пеклі.

Що таке Рай?

Рай – стан досконалого і остаточного щастя. Це щастя полягає в споглядані Бога «як Він є» (1 Ів. 3, 2), «обличчям в обличчя» (1 Кор. 13, 12). У Раю Бога пізнають і люблять як найвище, найперше щастя людини, кінцева мета і остаточне здійснення найпотаємніших прагнень людини.

Ця таємниця блаженного бачення, блаженного єднання з Богом і з усіма, хто перебуває в Христі, перевершує нашу здатність до розуміння і не піддається опису. Святе Письмо говорить про це, використовуючи деякі образи: життя, світло, мир, весільний бенкет, Отчий дім, небесний Єрусалим…

Що таке Чистилище?

Чистилище – це очищення померлих у благодаті Божій. Вони знають, що вони можуть увійти в Рай, але мають потребу в очищенні для святості, необхідної для того, щоб увійти у радість Раю.

Як ми можемо допомогти в такому очищенні?

Бог, через заслуги Христа, Померлого і Воскреслого, очищує душі, які перебувають у Чистилищі, в тому числі – завдяки нашій допомозі. Ми, мандрівники на землі, дійсно можемо допомогти нашим покійним, які перебувають у Чистилищі:

– нашим молитовним клопотанням, особливо, беручи участь у Святій Літургії та жертвуючи її за них;

– вчинками покаяння і милосердя;

– відпустами, у яких Бог дарує відпущення тимчасової кари за гріхи, провина яких була прощена на сповіді. Будь-який християнин, мандрівник на землі, може через Церкву отримати ці відпусти, якщо він перебуває в належному стані і за певних умов, і може їх пожертвувати за покійних для того, щоб ті позбулися тимчасового покарання, належного за їх гріхи.

Що таке Пекло?

Пекло – вічне засудження тих, хто за своїм вільним рішенням вмирає без розкаяння у смертному гріху, і не приймає милосердну любов Бога. Ісус, говорячи про Пекло, вдається до наступних образів: геєна, невгасимий вогонь, вогненна піч… Ці образи описують ступінь крайнього страждання, вічного осуду, що вражає всіх, хто перебуває в Пеклі.

Головна пекельна кара полягає у вічному відлученні від Бога: адже лише в Ньому людина може знайти життя і щастя, заради яких вона була створена і до яких прагне.

Бог нікого не призначив до ув'язнення у Пеклі. Навпаки, Він, добрий Батько, бажає, щоб усі спаслися, і увійшли в Його дім, у Рай. Заради цього Він послав до нас свого Сина, Який помер і воскрес. Бо Він не бажає *«щоб хтось загинув, лише щоб усі прийшли до покаяння» (2 Петр. 3, 9)*. До цього Він закликає кожну людину протягом її земного життя, іноді м'яко, іноді рішуче (як будь-який добрий батько поводиться зі своїм сином). І тим не менше, Бог, створивши людину вільною, поважає її рішення. Ця повага проявляється головним чином у вирішальну хвилину смерті. Тому сама людина абсолютно вільно і відповідально позбавляє себе Раю і, вперто відкидаючи Бога, заслуговує на Пекло.

Що таке остаточний, загальний Суд?

Це Суд, яким буде судити Бог наприкінці часів, наприкінці світу, коли Христос *«прийде у славі своїй, і всі ангели з Ним… І зберуться перед Ним усі народи, і відділить одних від інших… І підуть ці на муки, а праведники на вічне життя» (див. Мт. 25, 31-46)*.

З цим Судом:

– воскреснуть всі тіла людей. Кожне тіло, переображене від тління і смерті в нетлінне і вічне, з'єднається зі своєю душею, розділивши з нею стан Раю або Пекла: стан, у якому душа перебуває з моменту смерті тіла;

– серед всіх святих неба пануватиме братерська єдність, «надзвичайно солодка, тому що кожен матиме всі блага всіх інших блаженних. Кожен полюбить іншого, як самого себе, і тому буде насолоджуватися благами іншого, як власними. Радість одного примножиться настільки, наскільки велика буде радість всіх інших блаженних» (див. Тома Аквінський. Бесіда на Символ віри);

– будуть «нове небо та нова земля» (2 Петр. 3, 13). Нинішній всесвіт, звільнившись від усякого рабства, стане новим всесвітом, де *«смерті не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю не буде більше, бо все попереднє минуло» (Одкр. 21, 4)*;

– повністю і остаточно здійсниться задум Бога: *«об'єднати все у Христі: небесне*

й земне» (Еф 1, 10). Бог буде *«усім в усьому» (1 Кор. 15, 28).*

Коли настане остаточний Суд?

Лише Бог знає день і час цієї остаточної події. Ми знаємо тільки, що це відбудеться *«в останній день» (Ів. 6, 39)*, в кінці цього світу.

На чому ґрунтується віра у воскресіння нашого тіла?

– На вірі в Бога, що *«не є Богом мертвих, а Бог живих» (Мк. 12, 27);*

– на Ісусі Христі, Який сказав: *«Я є воскресіння і життя» (Ів. 11, 25);*

– під час свого життя на землі Ісус воскресив деяких покійних: Лазаря, сина вдови з Наїну та дочку Яіра. Ці «воскресіння», що були поверненням до колишнього життя, були також знаком того, що Він сам є «воскресінням» і передували Його власному Воскресінню;

– перед смертю Спаситель урочисто пообіцяв: «Я йду, щоб приготувати вам місце. І коли відійду і приготую вам місце, повернуся і вас до Себе візьму, щоб і ви були там, де Я» (Ів. 14, 2-3);

– Син Божий добровільно прийняв смерть, смерть же хресну, заради нашого спасіння. І своєю смертю переміг смерть – для себе і для всіх нас;

– Сам воскрес у своєму переміненому і прославленому тілі: *«Якщо Христос не воскрес, ...марна і віра ваша» (1 Кор. 15, 14);*

– Христос – початок, основа нашого воскресіння та впевненість у ньому: *«Він – початок, первісток з мертвих» (Кол. 1, 18); «Бог Господа воскресив, воскресить і нас своєю силою» (1 Кор. 6, 14);*

Як відбудеться воскресіння наших тіл?

Знання про те, як відбудеться воскресіння, перевершує можливості нашого розуму. Воно є тільки у вірі.

Чим воскресіння тіла відрізняється від реінкарнації?

Між ними є величезна різниця, оскільки:

– воскресіння – не повернення до колишнього життя, а нове буття в цілковито переміненому тілі;

– кожне життя унікальне і неповторне;

– *«людям призначено вмерти один раз, а потім же суд» (Євр 9, 27).*

У якому сенсі християнин вмирає і воскресає щодня?

Для християнина кожен день земного життя означає участь у Смерті й Воскресінні Христа з точки зору:

– Таїнств: у Таїнстві Хрещення ми вмираємо з Христом для гріха (звільняємося від гріха) і воскресаємо до нового життя, до життя всиновлених дітей Божих, членів Христа і Його Церкви, храму Святого Духа;

– моральної: щодня ми покликані відвертатися від гріха, уникати його, каятися в ньому і повставати з нього, щоб кожну мить переживати в радості, як личить дітям Божим, шукаючи *«того, що вгорі, де Христос сидить праворуч Бога» (Кол. 3, 1).*

***

Довідка про автора:

Монсеньйор Раффаелле Мартінеллі, представник Конгрегації віровчення, 23 роки працював під керівництвом кардинала Йосифа Рацінґера, майбутнього Папи Бенедикта XVI. З 1987 р. ректор Міжнародної Церковної колегії св. Карла і настоятель римської базиліки Святих Амвросія і Карла аль Корсо. Координував роботу з упорядкування Катехизму Католицької Церкви, як редактор і координатор секретаріату брав участь у роботі з підготовки Компендіуму Катехизму Католицької Церкви. Почесний прелат Його Святості. У 2006 р. монсеньйор Мартінеллі підготував декілька малих катехизмів, в яких висвітлюються актуальні питання сучасності на основі ККЦ та інших документів учительства Церкви.

За матеріалами КРЕДО

Про деякі проблеми біоетики в Україні

Іван ЛУЦЬ,
Президент лікарів-католиків в Україні,
Член Папської Академії життя

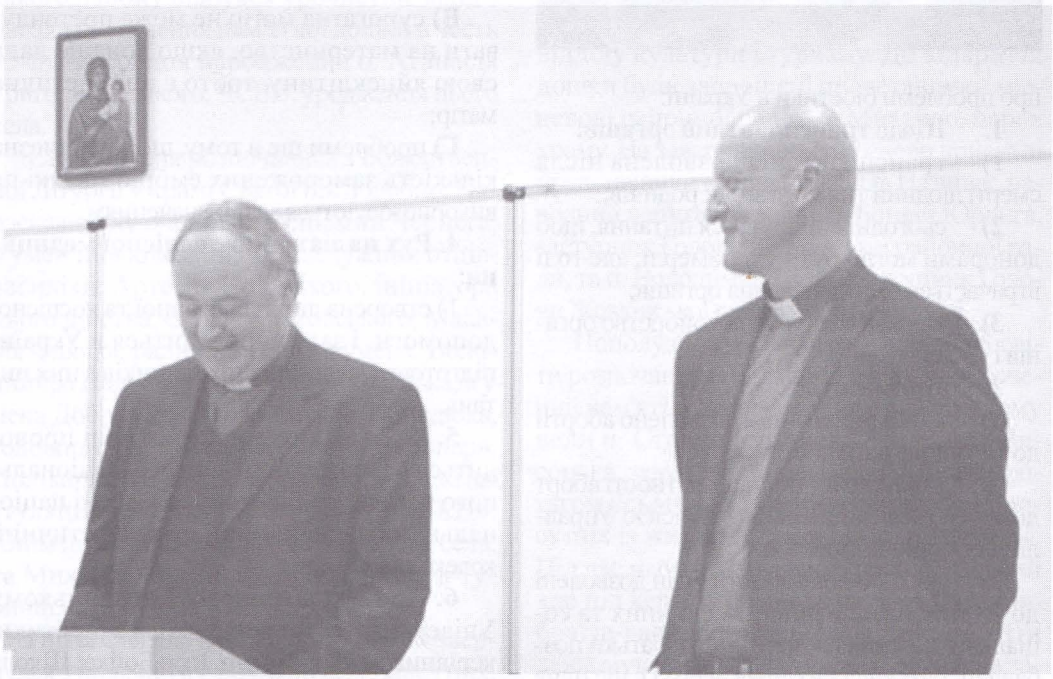

18-20 жовтня 2013 р. в італійському місті Барі, у якому є один із храмів з мощами святого Миколая, відбулася зустріч представників FEAMC (Європейська федерація асоціації лікарів-католиків), членом якої є і асоціація лікарів-католиків з України, на тему: «Європа, екуменізм, етика».

На цю зустріч були запрошені представники православних церков Москви та Константинополя. З Москви прибула лікар, яка займається проблемами паліативної медицини в Православній Церкві. З Константинополя патріарх Варфоломей прислав привітання представникам католицького світу і побажав успішної праці на тему екуменізму в Європі розвитку біоетичних знань.

Проблеми біоетики в Україні, як в одній з країн пострадянського простору, висвітлив президент лікарів-католиків, член Папської Академії життя І. М. Луць.

Ось фрагменти виступу І. М. Луця, в м. Барі на засіданні президентів FEAMC,

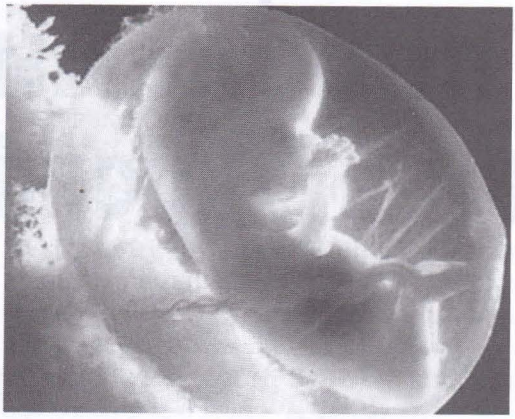

про проблеми біоетики в Україні:

1. Щодо трансплантації органів:

1) трансплантація дозволена після смерті людини тільки зі згоди родичів;

2) сьогодні вирішується питання, щоб донорами могли бути усі померлі, але тоді втрачається сенс дарування органів;

3) Церква виступає за донорство органів і крові.

2. Про аборти:

1) в Україні законом дозволено аборти до 12 тижнів вагітності;

2) від 12 до 22 тижнів вагітності аборт дозволяється спеціальною комісією Управління Охорони Здоров'я;

3) до 2006 року аборти були дозволені до 28 тижнів, але лише з медичних та соціальних показів (помер батько, батьки позбавлені батьківських прав, в сім'ї є ще одна дитина інвалід та інше);

4) Українська Греко-Католицька Церква та Римо-Католицька Церква в 2010 р. виступили із заявами проти абортів. Так що на сьогодні ще йде обговорення цього питання;

5) в Україні є багато центрів, які займаються штучним заплідненням (центри репродуктивних технологій), які проводять різні види штучного запліднення. Вони всі приватні. Церква виступає проти штучного запліднення;

3. Сурогатне материнство:

1) в Україні законом дозволено сурогатне материнство, треба щоб сурогатна мати вже мала одну-дві дитини;

2) у 2012 році вийшли поправки до закону:

А) сурогатна матір повинна бути до 49 років;

Б) не можуть бути матерями особи з-за кордону, де заборонено сурогатне материнство;

В) сурогатна матір не може претендувати на материнство, якщо вона не дала свою яйцеклітину, тобто є не генетична матір;

Г) проблеми ще в тому, що є величезна кількість заморожених ембріонів, які не використовуються за призначенням.

4. Рух паліативно-хоспісної медицини:

1) створена ліга паліативної та хоспісної допомоги, і зараз проводиться в Україні підготовка медичних працівників з цих питань.

5. Кожних три роки в Україні проводиться Міжнародний конгрес Національного комітету з біоетики, створені національні, обласні комісії, працює етичний кодекс з біоетики.

6. При Українському Католицькому Університеті створена школа з біоетики, керівником якої є о. д-р. Ігор Бойко. Школа біоетики УКУ створена для підготовки експертів з питань біоетики, які працюватимуть у різних сферах і на професійному рівні вирішуватимуть сучасні етичні та моральні проблеми, пов'язані з моральністю українських медичних установ. До цієї школи запрошуються італійські спеціалісти викладачами, такі як: Арнальдо Панграцці, отець Мауріціо Фаджоні, професор Марія Луіза Ді П'єтро, директор лабораторії молекулярної діагностики з Канади – Юрій Мончак та інші.

Меморіальна дошка о. Атанасію Великому, ЧСВВ, у с. Туринці

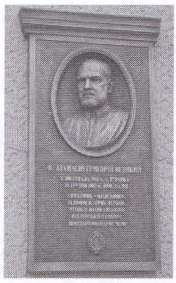

3 листопада 2013 р. в с. Туринка Жовківського району відбувся урочистий захід з нагоди посвячення пам'ятної дошки в честь 95-ліття від дня народження о. Атанасія Григорія Великого, ЧСВВ, уродженця цього села.

Святкування розпочалися з Божественної Літургії у храмі Святої преподобної Параскеви, яку очолив о. Веніамин Чернега, ігумен Жовківський, у співслужінні отців-василіян: Артемія Новіцького, ініціатора цього дійства, Сергія Крутовського, Макарія Флячка, радників Протоігумена, Володимира Палчинського, Симеона Манька, ігумена Добромильського, Віталія Попадюка, головного редактора часопису «Місіонар», Полікарпа Марцелюка, голови Місії «Постуляційний Центр беатифікації УГКЦ», Климента Грещака, уродженця цього села, та Михайла Кормила, пароха храму в Туринці.

Після Святої Літургії о. Веніамин звернувся з подячним словом до всіх присутніх, після чого парох о. Михайло подякував усім прибулим отцям за їхню присутність, зокрема о. Артемію Новіцькому, який властиво став ініціатором та головним організатором цього дійства. У свою чергу о. Артемій подякував отцю пароху за сприяння у здійсненні цього заходу, а найважливіше подякував, поіменно усім добродіям, які склали свої пожертви для виготовлення пам'ятної дошки.

Після слів подяки священики відправили панахиду за упокій о. Атанасія. Відтак усі процесійно вийшли на двір для посвячення пам'ятної дошки. Організатором відкриття був п. Степан Кунинець, керівник відділу культури і туризму. До відкриття дошки були запрошені представники місцевої і районної рад та о. Михайло, парох храму. На завершення мали слово присутні представники влади: п. Василь Пазиняк, народний депутат України, п. Богдан Юрдига, заступник Голови Жовківської районної ради, та п. Володимир Босий, заступник Голови Жовківської райдержадміністрації.

Пополудні в місцевому будинку просвіти розпочався тематичний вечір, приурочений пам'яті о. Атанасія. Святкову програму вели п. Степан Кунинець і п. Марія Висоцька, завуч Туринківської ЗОШ, які протягом усього заходу ознайомлювали присутніх із життям і діяльністю о. Атанасія. Під час цього заходу виступали: сільський хор під керівництвом п. Галини Вус, тріо братів-василіян із Крехова та інші. Діти декламували вірші, крім того, до слова запросили п. Галину Фесюк, головного спеціаліста відділу культури і туризму у Жовківській райдержадміністрації, яка розповіла про свої відвідини рідної сестри о. Атанасія в Туринці. Опісля о. Климент Грещак, ЧСВВ, земляк о. Великого, розповів про родину, з якої походить о. Атанасій. А насамкінець о. Артемій Новіцький продемонстрував усім світлини про життя і діяльність о. Атанасія, починаючи від вступу до монастиря аж до останніх днів життя. На цьому святкове дійство завершилося.

Біографічна довідка:

Отець Атанасій Григорій Великий, ЧСВВ (5.11.1918, с. Туринка, – 24.12.1982, Рим, Італія)

Український церковний діяч, науковець, відомий історик Церкви, археограф, Протоархимандрит Василіянського Чину (1963-1976).

о. Атанасій Великий народився 5 листопада 1918 р. в с. Туринка Жовківського району Львівської області в сім'ї Теодора та Пелагії з роду Бекиш. Окрім нього, у сім'ї було ще четверо дітей: Іван, Василь, Стефан і Марія, яка проживає зараз у с. Туринці.

Навчався у сільській школі (1925-1929) та в Жовківській гімназії (1929-1933), де історію викладав відомий історик Іван Крип'якевич.

До Василіянського Чину вступив 31 серпня 1933 р. у Крехові, а вічні обіти склав 27 квітня 1941 р. в Празі.

Філософію вивчав у Кристинополі, богослов'я – в Оломоуці та Празі (Чехія). Студіював історію та філологію в Українському Вільному Університеті в Празі (1940-1944, здобув докторат з історії). Богословські студії продовжив у Вюрцбурзі (Німеччина) та Римі (Італія), де в Григоріанському університеті одержав докторат (1948). Також студіював у Папському Східному Інституті (1946-1948), де отримав ліценціат, та у Ватиканській Палеографічній Школі (1947-1948).

8 грудня 1946 р. висвячений на священика у каплиці Папської колегії св. Йосафата в Римі з рук Архиєпископа Івана Бучка.

Діяльність

Отець Атанасій Великий займався виховною, науковою й культурною діяльністю. Віце-ректор (1948-1953, 1955-1960) і проректор (1961-1963) Української папської колегії Св. Йосафата в Римі.

З 1948 був співробітником української секції Ватиканського радіо.

Від 1948 – редактор відновлених у Римі «Записок ЧСВВ», в яких опублікував більше 55 томів архівних документів з історії української Церкви та зредагував близько 30 томів наукових праць. Він також автор численних наукових праць, розвідок і статей, число яких сягає понад 350. Учасник різних міжнародних конгресів, дійсний член наукових товариств.

Ієромонах Атанасій з 1957 р. до 1960 р. очолював комісію для перекладу Святого Письма на українську мову. Голова Українського богословського наукового товариства (1960-1965).

Папа Іван XXIII призначив отця Атанасія першим секретарем Підготовчої, а згодом Соборової Комісії для Східних Церков. Під час II Ватиканського Собору. О. Великий підготував 5-томний переклад та історію текстів II Ватиканського Собору українською мовою.

1963-1976 рр. – Протоархимандрит Василіянського Чину Святого Йосафата. За час свого настоятельства тричі відвідував усі монастирі Чину.

За його ініціативою почала виходити з 1964 р. серія під назвою «Українська Духовна Бібліотека», яка налічує близько 100 видань. Дійсний член НТШ, співредактор Енциклопедії українознавства.

Невтомна праця досить швидко знищила здоров'я ієромонаха Атанасія Великого, після чого він тяжко занедужав на два роки. Упокоївся в Бозі в Навечір'я Різдва Христового, 24 грудня 1982 року, на 65 році життя. Поховано ієром. Атанасія на римському цвинтарі Кампо Верано

Сповідь колишнього екстрасенса

Сергій БОБРОВСЬКИЙ,
Колишній екстрасенс і парапсихолог

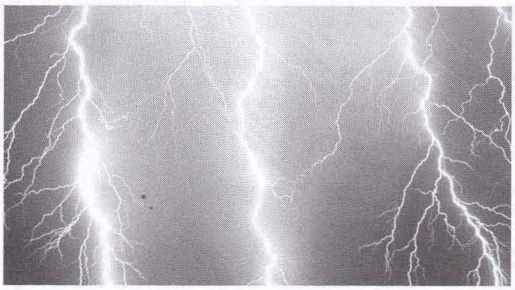

Як все почалося? Довгий час хворіла дружина. Галина безрезультатно ходила до лікарів, бабок. Пошук здоров'я і привів її до екстрасенсів. Подруга запросила на курси «біоенергетики» за «методом Джуни».

І Галину, і подругу ці курси захопили. Ще раз привіз їх – думаю, зайду, просто подивлюся: що там? Почуте захопило й мене, здалося надзвичайно цікавим. Адже ми жили як всі люди живуть. Гулянки, зустрічі-знайомства: сьогодні в нас гості, завтра ми в гостях, балачки всякі, теревені… Раділи, дивлячись на дітей, що зростають у нас: двоє синів, раділи, що дім свій маємо, якісь справи… А тут – нове, незвідане!

Я завжди прагнув дізнатися, що таке людина, для чого живе? Ще малим мене турбувало, що колись помру. Я ночами не міг заснути. І так років до двадцяти не міг заспокоїтися, розуміючи, що колись доведеться помирати, що мене не буде. Ця думка не просто непокоїла – вона розривала серце. А на курсах стверджувалося: людина живе, перевтілюючись на когось вдруге, втретє, багато разів народжуючись заново.

Викладач Казаков виявив, у кого з нас присутні здібності, знайшов їх, зокрема, в мене. Закінчили ми ці курси, почали практикувати. Вдома почали потроху знімати вроки, так звані «пробої», «порчі», «наведення» тощо. І чим більше цим займалися, тим більше вони прилипали до нас. Мій сусід Василь – ми разом вчилися на курсах – не встигав знімати з себе вроки декілька разів на день, так багато їх було.

Воно є, воно існує, якщо ти погоджуєшся з цим. Словом, почали хворіти. Але інтерес затягував. Тож потрапили на інші курси – «парапсихологів». Інший напрямок, складніший. Цікаво було дуже! Не можна применшувати, на що здатна ця темрява. Людину вона тим і приваблює.

Ми тоді бували в церкві, свічки ставили, потім приносили додому, лікували з їх «допомогою», «спалювали» різні там негаразди. Багато чого робили. А дружина продовжувала хворіти, хоча виразки «зникали». За одну мить можна було зняти. А потім вони поверталися, з більшою силою. Ми проповідували друзям: дивіться, як це чудово! Що за світ! Проповідували слово, але не Боже, як зараз розумію, а сатани.

Якось я приїхав на курси, припаркував машину та буквально дві хвилини по тому вона згоріла. Нова машина, тільки-но її купили – спалахнула й згоріла дощенту! Випадок неймовірний, але так «світ духів» мстився за сумніви. Бо вже тоді я почав замислюватися: а чи Богові я служу? Щиро гадав – Богові. У церкві не раз я відчував благословення на собі, навіть плакав… і продовжував «удосконалюватися» в «парапсихологічній науці».

Якось уночі з того «духовного світу» до мене прийшли. Я вийшов з тіла, бачив себе, що лежав на підлозі, бачив дружину, що трусилася від страху, спілкувався з прибульцями… Тієї ночі біля нашого будинку згоріло дерево. Наче певний знак, щоб знав і пам'ятав.

Я входив у медитацію, проводив вихід з тіла, міг блукати цими «світами». Був і провідник. Я його називав «вищий», тобто вище від нього для мене не було нікого. Я вірив, що він від Бога, тренував групу, що через мене в стані медитації досягала високих результатів у карате – коли тіло рухається та діє проти твоєї волі.

Мені подобалося вправлятися в меди-

тації, відчувати надприродні становища, хоча було подеколи дуже лячно. Якраз тоді в нашій оселі помер третій собака. Ми повернулися з дачі, і собака, якого залишали вдома, вилетів із завиванням назовні – якась сила чавила та гнала його. Вона лякала, ця сила. Страх прописався в нас, жив усередині. Таке відчуття, наче хтось стоїть за спиною. І ця сила приходила на мій заклик, будь-коли, відгукалася на мій голос, водила моєю рукою, і рука писала сама вислови, думки різні. Елементарно – рука брала олівця та писала сама. І хотілося знань: більше, ще більше… Книжкові полиці гнулися від окультної літератури, а мені все було мало.

На роботі в мене, в «домі спорту», відкрили парапсихологічну лабораторію. До нас зверталися зі всього краю. Лікувалися самі, приводили дітей своїх, родичів, знайомих. Я по телефону міг бачити внутрішні органи людини, що саме болить. Як на рентгені, бачив хвору печінку, опущені чи зморщені нирки, спазми судин… Рука писала відповідь на будь-яке питання про цю людину.

Та я став помічати: лікуєш дорослих – їхня дитина починає хворіти; дружину – захворіє чоловік; прибираєш хворобу з бабці – повертається на сині або внукові. Ще з більшою силою. Захворювання ставало спадковим, не відходило з родини.

Потім зник наш керівник. Ми почали шукати його, «духовний світ» відповідав, що він живий, навчається, його готують на підвищення. Мені навіть показували: ось він! Потім ми їхали туди, куди водив мене «дух» уночі, я впізнавав місце аж до сходинки, але там «учителя» не було.

Ці пошуки все глибше змушували мене, мою дружину, дітей, учнів у лабораторії занурюватися в темний, страшний світ. Ці пошуки привели мене до Санкт-Петербурзької школи еволюційної свідомості.

«Духовна школа» – це лише назва. Називаються духовними, проповідують Христа, тож людина легше потрапляє на цю вудочку, хоча рівень викладання там досить-таки високий. Творець цієї школи, відомий у минулому екстрасенс, полюбляв приказку: «Я екстрасенсорику в Союзі породив, я її й уб'ю!» І вбивав, одночасно відновлюючи та вдосконалюючи її на іншому рівні. Займалися медитацією – в тіло вселялася невідома та могутня сила, яка повністю собі підкоряла. Зі мною вчилися молоді хлопці, якими ця сила володіла повністю, але які щиро вважали, що вони опанували нею. Самообдурення, омана! Саме так діє сатана.

Рука пише: *«Піди до церкви. Покайся. Постав свічки, помолися, потім прийдеш до мене».* Людина йде до церкви. З вірою, що екстрасенс служить Богові. І потім ця людина з чистим серцем і сумлінням повертається до екстрасенса, який служить… кому? Що трапляється? У чисте серце знову вселяються біси, ще гірші – і душа гине.

Ми «проганяли сварки» в квартирах. Але серця мешканців цих квартир належали тому ж духові роздратування. Виганяли, вичищали зло – воно ж рано чи пізно знову поверталося туди ж. **Тому що екстрасенс може видалити зло тільки на дуже короткий час.** Припустимо, людиною володіє біс

пияцтва. Екстрасенс або нарколог каже: «Ми тебе закодуємо». Закодований якийсь час не п'є. Але варто йому зірватися, як у сім разів зліший біс приходить і сім зліших приводить. Христос у Євангелії навчає: *«Коли дух нечистий вийде з чоловіка, то блукає по місцях безводних, шукаючи спочинку, та не знаходить. Тоді промовляє: Повернусь у дім свій, звідки я вийшов. Приходить і знаходить його порожнім, заметеним та прибраним. Тоді він іде, бере з собою сім інших духів, гірших від себе, і вони входять і оселюються там, і останнє того чоловіка буде гірше, ніж перше» (Мт. 12, 43-45).* Адже пан у такого нарколога, як і в екстрасенса, як і в бісів, один – князь темряви. І біс пияцтва, і той, що «виганяє кодуванням» – два чоботи пара.

Вдень ми займалися в школі. Ночами я просиджував над літературою, не розумів, звідкіля ця сила приходить, хто стоїть в мене за спиною? Бо наш викладач був тільки провідником. Його дружина розповідала, як ця сила підіймала його та била об стіну, як після роботи він годинами сидів нерухомо, схопившись за голову. Зрештою він не витримав – кинувся під потяг.

І я докопався до істини. Була третя година ночі, я розбудив дружину: «Галю, вставай!» Страх скував серце. Ми стали на коліна, почали молитися:

– Господи, що ж таке з нами діється? Господи, охорони нас цієї ночі!

…Заснули ми лише над ранок. А прокинулися, чую, Галя каже:

– Що то за тріск якийсь на дворі?

Я крізь сон:

– Хтось дрова рубає.

– О пів на шосту? Які дрова?

Я до вікна – бачу: осторонь, поруч з нами горять два будинки. Один вже майже згорів, а другий палає буквально в десяти метрах від нас, і вітер у наш бік. Ми хапаємо якесь лахміття, біжимо, діти мої просто в нижній білизні, а був березень – у Сибіру майже зима. Старший зі мною почав пожежу гасити, дружина тягне речі… У будинку нашому вода, стали поливати стіни, але шланг замалий… Приїхала пожежна, а вода закінчилася. Вогонь же розжарився на повну. Сусідка наша Люда, віруюча, за нас молилася. Упала на коліна, голосно закликала до Бога. Її молитва врятувала нас, мою родину і будинок, тому що сталося диво – вітер зненацька подув у протилежний бік, повалив лапатий сніг… Хіба це не рука Божа?

У той день ми не пішли на заняття. Галя плакала й кричала: «Все, я тепер піду за Богом, тому що тут Бог допоміг!»

Одначе ми таки закінчили третій курс цієї школи «еволюційної свідомості». Дуже високий рівень, практично вся «парапсихологія». Нам дозволено було лікувати та навчати, відкривати свої школи. Та я вже бачив, відчував, хто мене захищає, а хто намагається знищити.

Сусідка нам казала:

– Йдіть до церкви на богослужіння, за вас молитимуться.

Я пішов послухати один раз, другий… А на третій – моє серце там почало плавитися. Коли побачив віруючих людей, їхню любов один до одного, їхнє спілкування. Мене вразило: з них ніхто не відчував страху, що постійно панував на курсах і в школі.

До того я думав, що Бог зі мною, адже в мене купа дипломів, літератури – всі говорять про Бога, посилаються на Нього… Тепер стало ясно, що це не так. І коли в церкві запросили на сповідь (а прийшли й ті, хто займався зі мною в лабораторії), Божа рука всіх нас запровадила до покаяння. Я хотів – тільки б не заплакати! Тому що серце було рочулене, очистилося від злого, мерзенного і тепер належало тільки Богові. Я все ж таки заплакав тоді, і остаточно зламалася моя стара натура.

І чим далі, тим глибше відкривалося Писання. *«Нічого з закляття нехай не прилипне до руки твоєї...» (Втор. 13, 18)*. Так це ж про мої книги! У нас дуже цінні були книги, дорогі. Була в мене думка роздати їх, але Бог не допустив – чого собі не бажаєш, не бажай іншим.

Галя спалила одразу всі свої дипломи. Я спочатку спалив, як мені здавалося, найчорніший, потім – «парапсихологічний». Палив, але решта залишалася. І з нею залишалася в мені сила, якій я так довго служив. І вона спробувала розправитися зі мною. Та знову врятувала молитва. За мене молилася Галя, брати і сестри нашої церкви. І щось вийшло з мене, вийшла та сила. Було повне покаяння, вже зсередини. Я плакав і дякував Богові за звільнення. Відчув стан такий, наче в мене хтось налив щось світле й чисте… Я прийшов додому і негайно почав палити всю окультну літературу, щоб сатана не міг прийти та сказати: ось це моє!

Отже, все пішло по-іншому. Лабораторія та закрилася, я наполіг, щоб вони забралися геть – не Божа ця справа! Не тільки дружину, але й мене Господь зцілив. Сімнадцять років в мене було шкіряне захворювання, лікували, й нічого не допомагало. Помолився: «Господи, відніми, зціли!» У мене взяли всі аналізи та сказали, що нічого немає. Бог якщо забирає, то забирає назавжди.

Дякую Богові, що Він врятував нас усіх разом. Я був серед зла, і сини мої там були, молодший, особливо, цікавився: дорослі дивувалися його знанням, він міг лекцію про це прочитати.

Спочатку мені хотілося всім людям кричати: Слава Богу! Всім екстрасенсам говорити про Господа. Але в слові я був слабкий, відчував, що перемога на цей момент може бути не за мною.

«Хіба не ім'ям Твоїм чуда великі творили?..» Але екстрасенсам Господь говорить: *«Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Мт. 7, 22-23)*.

Коли лікують свічками, згадують ім'я Боже, моляться над людьми, а насправді відкидають Бога, заповіді Його. Мені хочеться їм сказати: схаменіться, перегляньте Слово Боже, чому Бог судить чарівників нарівні з людиновбивцями. Чи не тому, що вони гублять людську душу, продають її сатані? Перегляньте не розумом – своїм серцем. Зверніться насамперед до Бога. Я молю Господа, щоб Він вирвав вас із лап смерті. Бог говорить: Моліться! Бог через молитву багатьох рятує. І я за всіх молюся.

Я прийняв Хрещення. Господь охрестив мене Духом Святим. Але найголовніше, за що дякую Богові – Він врятував мене, врятував мою родину. Серце моє вільне. Я знаю, Бог живе в моїй оселі. Чого мені лякатися? Він завжди зі мною. Відчуваю Його руку на собі, на дітях. *«І знаємо, що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе співдіє на добро» (Рим. 8, 28)* – це про мене. Тож кажу вам, люди: духовний світ реально існує, він – не вигадка, не омана і не казка. Я в тверезому розумі так сміливо говорю про це, тому що Бог захищає мене. Важливо раз і назавжди зробити вибір: зло та смерть – або добро та життя. Обери життя!

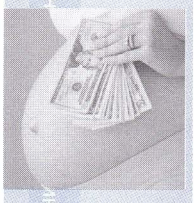

Манівці сурогатного материнства

Народжене невідомою жінкою в Індії дитя не має права на німецьке громадянство, – заявив адміністративний суд у Кельні. За висновком суду існує імовірність, що та жінка заміжня; у такій ситуації, згідно з законом, батьком дитини є її чоловік.

Подання про паспорт для дитини вніс її опікун, німець-гомосексуаліст, який перебуває у громадському партнерстві. Протягом кількох років він мешкає в Ізраїлі. Він – біологічний батько дитини; однак згідно як із німецьким, так і з ізраїльським законодавством, немає підстав визнати його повноправним батьком.

Папа заохочує вживати особливі сердечні ліки

«Мізерікордин» (Misericordina), від лат. ***misericordia*** – милосердя – духовні ліки під такою назвою численні волонтери роздавали паломникам 17 листопада 2013 р. на площі Св. Петра у Ватикані.

Ідеться про ініціативу, яка зродилася серед польських семінаристів і вже мала неабиякий успіх у Польщі. В упаковці, зовні схожій на коробочку звичайних медикаментів, вміщені вервичка-коронка до Божого Милосердя, образок Божого Милосердя та «Інструкція до застосування». В інструкції пояснюється, для чого, коли і як вживати ці «ліки»; зокрема, спосіб проказування «Коронки до Божого милосердя». Наголошено, що «протипоказань і небажаних наслідків вживання не виявлено», а звертання до різних святих тільки посилюють ефективність засобу. Мізерікордин, підкреслюється в інструкції, це духовні ліки, які сприяють зростанню милосердя в душі. Воно проявляється у сердечному спокої, радості й бажанні ширити добро. Ефективність цих ліків гарантована словами самого Ісуса. Папа Франциск закликав вірних користуватися цим засобом, бо ж це «духовна допомога для нашої душі та поширення любові, прощення і братерства».

Департамент інформації УГКЦ

Синод Єпископів УГКЦ проголосив в усіх парафіях Декаду місійності

УГКЦ завершила цей Рік Віри в Римі, святкуючи золотий ювілей перенесення мощів великого святого – священномученика Йосафата Кунцевича – до базиліки Святого апостола Петра (25 листопада). За словами єпископів, приклад цього великого святого й інших новомучеників та ісповідників віри XX ст. вчить цінувати, який великий скарб святої віри та свідчити про нашу віру в сучасному світі, передаючи її дітям та ділячись нею з усіма, хто шукає і потребує спасенної Божественної благодаті.

Щоб допомогти кожному вірному ділитися своєю вірою і розпалити в собі місійний дух, Синод Єпископів УГКЦ постановив проголосити в усіх парафіях Декаду місійності. Вона проводитиметься щороку впродовж десяти днів між святами Вознесіння Господнього і Зіслання Святого Духа.

«Подібно як апостоли в ті дні перебували в молитві, щоб «зодягнутися силою з висоти» в день П'ятдесятниці, так і ми в молитві відкриватимемося на «силу з висоти».

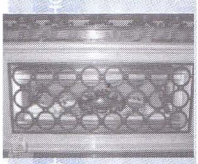

Мощі українського мученика за єдність Церкви вже 50 років спочивають у Ватикані

25 листопада УГКЦ вшанувала 50-річчя перенесення мощів українського святого – священномученика Йосафата Кунцевича до собору Святого апостола Петра у Ватикані. З цієї нагоди єпископи Синоду УГКЦ на чолі з Блаженнішим Святославом (Шевчуком) здійснили спільне паломництво до гробу святого Йосафата та зустрілися зі Святішим Отцем Франциском. Після Архиєрейської Літургіїї на катедральному престолі собору Святого Петра відбувся процесійний похід та поклоніння мощам св. Йосафата.

Перенесення мощів українського святого до собору Святого Петра у Ватикані відбулось 22 листопада 1963 року з волі Папи Івана XXIII. Їх історія є надзвичайно складною: після своєї мученицької смерті мощі св. Йосафата перебували в різних місцях Литви, Польщі та Білорусії. У 1916 р. їх перевезли до костелу Святої Варвари у Відні, а в 1949 р. вони потрапляють з Австрії до Рима, де згодом були виставлені для загального почитання у соборі Святого Петра, у вівтарі правої нави престолу святого Василія Великого.

Урочистості у Франції з нагоди освячення нового храму УГКЦ та вшанування жертв Голодомору.

16-17 листопада в Паризькій єпархії святого Володимира Великого УГКЦ відбулися урочистості, пов'язані з придбанням нового храму в містечку Санліс поблизу Парижа (храм було придбано 27 вересня 2013 року, 16 листопада у ньому вперше служать Літургію) та поминають жертв Голодомору молитвою в соборі Паризької Богоматері.

Святкування розпочалися 16 листопада відкриттям новопридбаної українською громадою церкви Святих Бориса і Гліба у містечку Санліс поблизу Парижа, в якій також розміститься Культурний центр Анни Ярославни, королеви Франції.

17 листопада Паризька єпархія вшанувала і молилася за невинно убієнних під час Голодомору в Україні 1932-1933 рр. Цього дня відбулася урочиста хода і церемонія покладення квітів перед Тріумфальною аркою на пам'ять про загиблих від Голодомору. А відтак у соборі Паризької Богоматері відслужили поминальну Архиєрейську Літургію.

Під час тайфуну «Хаян»… народилася дитина!

Беа Джой Сагалес – так звати дівчинку, народжену в знищеному стихійним лихом місті Таклобані (Філіпіни).

Щаслива мама, Емілія Ортега, в ту мить, коли зірвався шалений вихор, знаходилася в евакуаційному центрі. Її чоловік перебував на той час у столиці країни Манілі, й нічого не знав про небезпеку, яка загрожує його найближчим.

Тим часом жінка була змушена пливти у воді, що заливала місто, і хапатися за стовпи, щоб не загинути у хвилях і дістатися до польового шпиталю, влаштованого в місцевому аеропорту.

Народження здорової дівчинки було там сприйняте з радістю, як вияв перемоги життя над смертю.

ШЛЯХИ

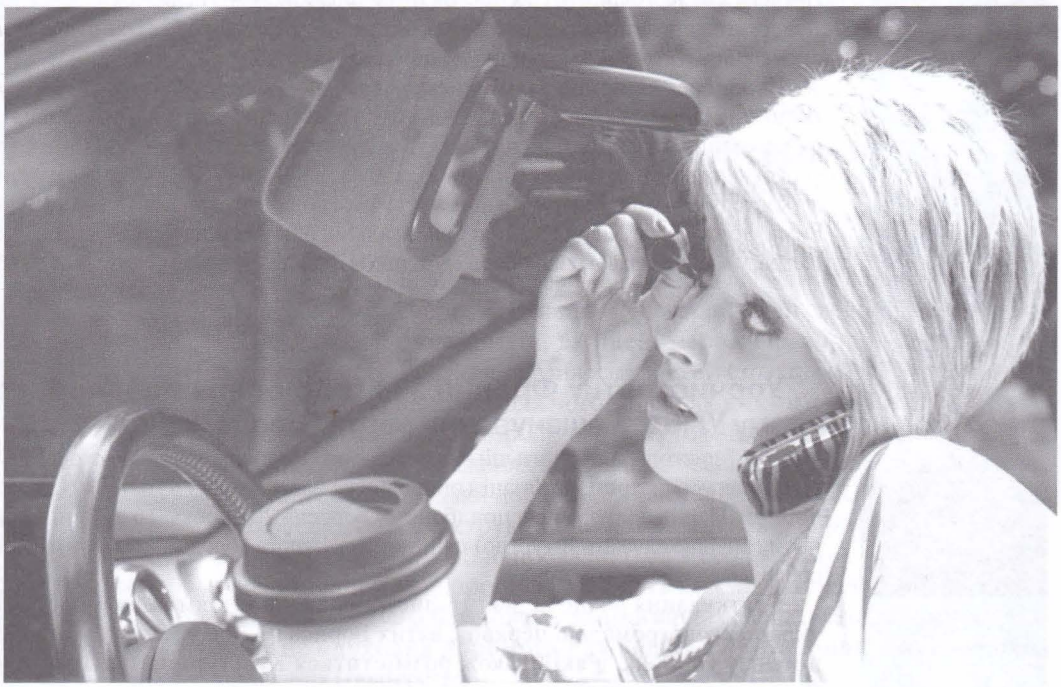

Іван ЯР

Софія глянула на годинник і швидко допила свою каву.

– Вибач, Іро, але маю вже йти – сказала вона подрузі, з якою вони разом відвідували престижний спа-центр в рекреаційно-оздоровчому комплексі недалеко від міста і зараз сиділи в кафе комплексу, п'ючи каву і розмовляючи про те, про се.

Софія була вродливою молодою жінкою, якій ще не виповнилось тридцяти і яка не шкодувала ні часу, ні коштів, щоб підтримувати себе у формі. І справді, вона була добре доглянута, з красивими руками, шкірою, яка ще не була позбавлена юнацької свіжості та без жодного натяку на зморшки, і зачіскою, над якою, безсумнівно, попрацював досвідчений майстер. Її фігурі позаздрили б навіть фотомоделі, і коли вона йшла по вулиці, чоловіки захоплено проводжали її поглядом. Одяг на ній був бездоганний, не крикливий, але кожний предмет якого був підібраний зі смаком і ще більше підкреслював її красу. Вона була власницею дорогого магазину жіночого одягу, її бізнес йшов надзвичайно добре, і вона планувала відкрити ще один магазин. На стоянці машин перед комплексом стояв її новенький «Лексус», який подарував чоловік до 28 дня народження дружини взамін старого, хоча ще практично нового автомобіля. Чоловік

ГОСПОДНІ...

Софії був успішним підприємцем, який займався нафтою і нафтопродуктами і мав мережу автозаправних станцій. Про нього ходили чутки, що на початку 90-х років він був пов'язаний з «братками» і звідси були його статки, завдяки яким він заснував і розвивав свій бізнес, маючи зв'язки серед впливових бізнесменів і чиновників, багато з яких вийшли із середовища тих таки «братків». У подружжя було двоє дітей і декілька разів на рік вони літали відпочивати на найкращі курорти світу. За дітьми доглядала досвідчена няня, яка мала найкращі рекомендації, а будинком і домашнім господарством опікувалась прислуга, що складалась з декількох осіб. Своїх дітей вони планували відправити на навчання в одну з престижних шкіл Швейцарії чи Англії.

Тимчасом як Софія допивала каву, інша жінка Орися закінчувала збирати своїх дітей в дорогу додому. Вони відпочивали у себе на дачі, і Орися спішила добратись до зупинки автобуса перед настанням темряви, бо вони трохи затримались, і вже почало сутеніти. Треба було пройти метрів сто до траси і метрів сто п'ятдесят до зупинки. Орися тримала своїх дітей за руки: старшого, шестирічного Ростика, зліва, а чотирирічну Наталочку – справа. Вийшовши на трасу, діти весело щебетали, підстрибуючи на ходу. Зовсім поруч з асфальтовим покриттям траси була вирита водостічна канава і мате-

рі дітей доводилось притискатись до неї, а дітей до себе, бо машини, хоча їх було і не багато, проїжджали досить близько і, побачивши попереду жінку з дітьми, подавались трохи вліво. Водії вже ввімкнули габаритні вогні. До зупинки залишалось ще метрів п'ятдесят.

Софія мчала до міста на ділову зустріч з партнером (точніше з партнершою) з Мілану, яка мала відбутися в ресторані готелю і на яку вона не хотіла запізнюватись. Це було досить взаємовигідне співробітництво, і для бізнесу Софії воно мало велику вагу. Жінка ввімкнула ближнє світло і глянула в дзеркало заднього огляду. Машин за нею не було. Потім вона повернула дзеркало так, щоб побачити своє відображення в ньому. Подивившись спершу на дорогу, вона оглянула своє відображення в дзеркалі, і їй трохи не сподобалось те, як були підмальовані її губи. Тримаючи кермо лівою рукою, правою вона відкрила сумочку, яку вона поклала на праве сидіння поруч себе і витягнула звідти помаду. Не відриваючи погляду від дороги, Софія витиснула ріжок з помадою приблизно на сантиметр і, впевнившись, що попереду нікого і нічого не було, почала акуратно підводити губи. Вона дуже слідкувала за своєю зовнішністю, особливо, коли мала ділові зустрічі. На якісь декілька секунд вона відволіклась від дороги, її ліва рука, яка лежала на кермі, механічно подалась вправо і праві колеса вже з'їхали з асфальту. Софія відчула це і миттєво глянула на дорогу. Вона побачила у двох-трьох метрах перед машиною три силуети і, майже одночасно, відчула глухий удар. Ще не усвідомивши, що сталося, вона натиснула на гальма, і машина, проїхавши ще метрів 10-12, зупинилась. Вийшовши зі свого «Лексуса», жінка кинулась назад до того місця, де сталося зіткнення. У сутінках вона побачила на схилі і на дні канави три нерухомі тіла – жінки і двох дітей. Зуби її почали дрібно цокотіти, тремтячими руками вона куйовдила волосся на голові, а очі були широко відкриті від жаху. Вона ніяк не могла прийти до тями і збагнути того, що сталося. Тільки вогні зустрічної машини вивели її з заціпеніння. Вона оглянулася. На протилежному від дороги боці метрів за двадцять від неї і трохи попереду стояла одинока хата, вікно якої, наполовину завішене фіранкою, тьмяно світилося. «Треба спустигись і подивитись, що з ними», – гарячково думала вона. Але враз їй стало дуже страшно. Зробити це їй не вистачило духу. «Може піти до хати і покликати людей на допомогу? Але тоді вони запам'ятають мене і будуть свідчити проти мене!» Можливість потрапити під суд сповнила її невимовним жахом і панікою. Вдалині показались вогні машини, що наближалася. Не тямлячи себе від жаху, паніки і відчаю, Софія побігла до своєї машини. Її трясло, як у пропасниці. Ледве завівши мотор, вона натиснула на педаль газу, і «Лексус» рвонув з місця.

II

Вдома чоловік Софії Віктор ніяк не міг добитися від неї зв'язної розповіді про те, що сталося. Трясучись всім тілом і плачучи, вона викрикувала про трьох людей, яких вона збила і залишила помирати в канаві. Знайшовши заспокійливе і примусивши її випити його, він подзвонив до свого сімейного лікаря і попросив його якомога швидше приїхати до них. За п'ятнадцять хвилин лікар вже був у них удома і, глянувши на Софію, почав готувати укол. За декілька хвилин жінка заспокоїлась і заснула. Віктор сказав лікарю, що той мусить залишитися в них і йому постелили в одній з суміжних кімнат. Потім він вийшов на двір, ввімкнув зовнішнє освітлення і оглянув машину. Скло правої фари було розбите, а на решітці радіатора і капоті з правого боку були вм'ятини і фарба в декількох місцях злущилася. Зрозумівши, що автомобіль залишати в такому стані не можна, Віктор подзвонив своєму знайомому, який мав мережу авто-

сервісних майстерень і попросив його забрати машину і до ранку пригнати її до нього без жодних слідів пошкоджень. Без зайвих запитань його знайомий викликав декількох надійних механіків, які не були надто цікавими і, пообіцявши їм солідну винагороду, пояснив, що треба зробити, а про те, що вони будуть робити вночі, в будь-якому випадку мовчати. Ще не почало світати, а «Лексус» вже стояв на подвір'ї, ніби щойно зійшов з конвеєра.

Вранці Віктор викликав свого адвоката і, ввівши його в курс справи, спитав, як себе поводити у цій ситуації: чи одразу зв'язуватись із знайомими з керівниками міліції, чи ще зачекати. Адвокат відповів, що спочатку треба, щоб Софія якомога детальніше пояснила всі обставини інциденту, а це можна буде зробити тільки після того, як вона прийде до тями. Далі треба взнати, що сталося з тими нещасними, яких вона збила. Якщо були свідки, а люди залишились живі, то можна буде відкупитися і не заводити справи. Але якщо свідків не було, то довести причетність Софії до трагедії буде майже неможливо, тим більше, враховуючи зв'язки Віктора.

Коли Софія відкрила очі, біля неї невідступно був лікар і зробив все, щоб вчорашня істерика не повторилася. Заспокоївшись, жінка детально розповіла про те, що сталося на дорозі. Адвокат був професійно задоволений. Порадившись, троє чоловіків вирішили, що Софії варто провести деякий час в клініці, щоб пройти курс реабілітації, де за нею будуть доглядати досвідчені психіатри і психологи, і допоможуть якнайшвидше забути про той нещасний випадок, а потім вона поїде на декілька місяців за кордон на найкращі курорти, щоб відновити свої життєві сили після того, що сталося. Ведення бізнесу дружини чоловік тимчасово візьме на себе. Про це повідомлять її діловим партнерам. Віктор вирішив, що хід розслідування ДТП міліцією все одно треба буде тримати під контролем. Про те, що сталося зі збитими жінкою і дітьми, вони навіть не завдали собі турботи поцікавитись.

III

Того дня, коли Орися з дітьми поїхали на дачу збирати фрукти і ягоди, Роман їздив в Закарпаття по справах. Він мав приїхати наступного дня зранку. Останній раз він розмовляв з Орисею, коли вона з дітьми виходила з дачі. Вдруге Роман подзвонив їм в той час, коли вони вже мали бути вдома, але оператор відповів, що абонент знаходиться поза зоною досяжності. «Напевне, вони змучені, і Орися відключила телефон», – подумав він. Але, коли він зранку зайшов додому, то побачив, що Орисі з дітьми ще не було і все залишалося таким, яким вони залишили вчора зранку, коли виходили з дому. «Може, вони заночували на дачі, а телефон розрядився і нема можливості подзвонити? Але, коли я востаннє дзвонив, вони виходили з дачі на маршрутку. Може, запізнилися на автобус? Ні, маршрутки там проїжджають аж до дванадцятої години. Що ж сталося?» Серце Романа сповнилось тривогою і він, нашвидку з'ївши канапку і випивши каву, помчав на дачу. Приїхавши туди, він побачив, що на хвіртці висів замок, а вхідні двері були замкнені. Отут вже Роман стривожився не на жарт. У голову лізли різні думки, одна тривожніша за іншу. Він обійшов сусідні дачі поспитати про своїх, але сусіди сказали, що бачили, як його дружина з дітьми і двома пластмасовими відрами виходила з будинку на маршрутку. Тепер вже Роман намагався гнати від себе найгірше. Але мозок малював жахливі варіанти. «Треба обдзвонити лікарні і…», – слово «морги» він не наважився вимовити навіть подумки.

Сівши в машину, він поїхав до міста. Виїхавши на трасу і проїхавши метрів сто, він помітив справа від дороги за канавою білий предмет. Він моментально згадав, як сусіди казали, що Орися несла два пластма-

сові відра. Зупинивши машину і вернувшись назад, він перескочив канаву і побачив там відро, відкинуте ударом на декілька метрів від канави і яке він впізнав по оплавленій зарубці на ручці. Половина ягід, які були в ньому, висипались на землю. Вернувшись до канави, він побачив на обочині сліди протекторів машин і було видно, що з дна канави щось (чи когось) діставали. І саме в цей час задзвонив телефон. Його звучання було якимось зловісним. Роман вагався натиснути на клавішу прийому, йому здалося, що з цього моменту його життя кардинально зміниться. Білий, як полотно, він сказав глухим голосом в слухавку:

– Я слухаю…

– Ви Роман?

– Так.

– Просимо вас під'їхати до лікарні швидкої допомоги.

– Що сталося? – вигукнув він у трубку, але почув лише короткі гудки.

«Тільки б вони були живі, тільки б вони були живі», – весь час подумки повторював він. Приїхавши на місце, він вбіг у приймальне відділення. Там його зустрів черговий лікар. Глянувши йому в очі, Роман відчув, що зараз станеться найстрашніше в його житті. Лікар, який бачив багато за свою практику, з непідробним співчуттям сказав йому:

– Будьте мужні і прийміть наші співчуття. Ваші дружина й діти були знайдені сьогодні рано-вранці мертвими на обочині шосе. Вони, очевидно, загинули в ДТП. Причину їх смерті буде встановлено після детального обстеження. Мені дуже шкода… – лікар вжив слово «обстеження», а не «розтин», щоб ще більше не травмувати цього молодого чоловіка, хоча навряд це могло бути хоч якимось полегшенням для нього.

У Романа все попливло перед очима. Щоб не впасти, він оперся об стіну. Світ такий гарний з його природою, сонячним світлом, зеленню і квітами перестав для нього існувати. Він навіть не відчув, як медсестра, піднявши рукав сорочки, зробила йому заспокійливий укол. Перед його очима постали образи дружини і діточок, якими вони були на пляжі, коли відпочивали влітку на морі. Орися, Ростик і Наталочка весело сміялись, а він знімав їх на камеру. Сльози полились в нього по обличчю. Він вже більше ніколи не побачить їх такими… Тіло його сповзло вниз по стіні, і він сидів навпочіпки, обхопивши голову руками.

– Дайте мені ваш телефон, – долинув до нього звідкись здалеку голос лікаря. Він безвільно підкорився. Лікар, трохи відійшовши від нього, подивився на список номерів на його телефоні. Він шукав номери родичів і друзів Романа, щоб вони приїхали до нього в лікарню в цей важкий час. Імена близьких друзів звичайно записують зменшеними або пестливими. Знайшовши такі, лікар подзвонив декільком з них і, коротко пояснивши ситуацію, попросив чимскоріше приїхати в лікарню. Підтримка близьких людей була Романові зараз конче потрібна. Не більше, ніж за півгодини почали з'їжджатися приголомшені почутим родичі, друзі і знайомі. У чоловіків зволожились очі, а жінки відверто плакали. Вони вирішили, що в перші дні хтось обов'язково буде з ним цілодобово, поки не вляжеться біль тяжкої втрати.

IV

Повільно Роман вертався до життя. Але йому довелося пережити ще один удар долі: лікар подзвонив йому і сказав, що всі потерпілі після інциденту були ще живі досить часу для того, щоб доправити їх до лікарні і врятувати їм життя. Всі троє! Отже, той, хто збив їх, не тільки зробив наїзд на пішоходів, але й залишив помирати в канаві. Можна було збожеволіти!

Ховали їх в закритих гробах з додержанням всіх християнських приписів. Перед тим, як їх опустили в могилу, Роман притис-

нувся щокою до кришки кожного з гробів, прощаючись з тими, хто був смислом його життя і без яких він не уявляв собі свого подальшого існування. Поминки відбулись в його квартирі, де зібрались тільки найближчі родичі і друзі. На столі була скромна їжа без будь-яких спиртних напоїв. Помолившись, присутні, як могли, намагались втішити змарнілого, нещасного Романа. Коли йому запропонували, щоб хтось залишився з ним на ніч, він подякував і сказав, що хоче побути один. Переодягнувшись, він сів у крісло спустошений і виснажений. Він глянув на одну з стін кімнати, де був шлюбний портрет його і Орисі, під ним – фотографія дітей, яку він дуже любив. Серце знову защемило від болю. На очі навернулись сльози. Потім його погляд впав на два вазонки на підвіконні, з яких проростали дві гілочки мандаринового дерева. Вони виросли з зерняток мандаринок, які посадили Ростик і Наталочка півтора року тому і за ними ретельно доглядали. Поглянувши на ці гілочки, Роман вже не міг стриматись, і рясні сльози хлинули з його очей. Ці дві гілочки були ніби живим втіленням його дітей. Він відвів від них погляд, щоб не ятрити душу. На протилежній стіні були образи з зображенням Ісуса Христа і Пречистої Діви. Їх Пресвяті Серця пломеніли вогнем любові, а Ісус вказував на своє Серце пальцем. Чоловік дивився на них і в його очах був докір і німе питання: – Чому, Отче? Адже ми ніколи тяжко не грішили, не переступали Твоїх Заповідей, тим більше наші діти. Завжди виконували всі приписи. За що? Мені було б легше, якби я зараз був серед них. Як мені жити з цим далі? Де Твоя батьківська любов і милосердя? – З-за вікна чувся шум дощу. Він був єдиною відповіддю на його запитання. Роман заснув тяжким сном лише під ранок.

На другий день він як міг привів себе в порядок, перекусив тим, що залишилось

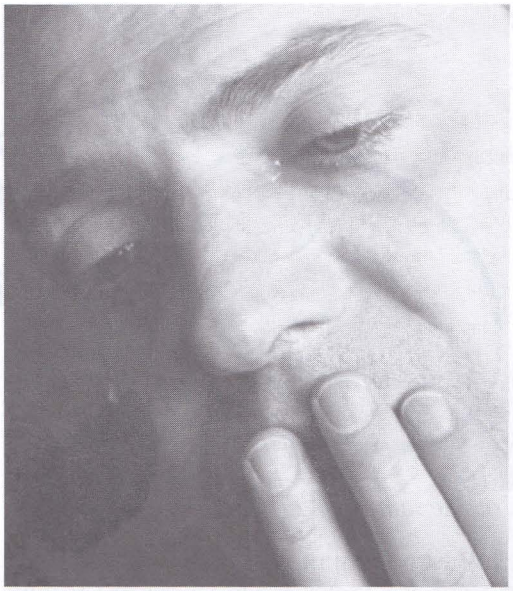

після поминок, купив квітів і пішов на цвинтар. Він твердо вирішив робити так кожен день. Треба було поставити пам'ятник, але йому порадили зробити це за декілька місяців, коли всядеться земля. Потім він зайшов у відділок міліції, де була відкрита кримінальна справа на цей випадок. Ввійшовши в кабінет до слідчого, Роман поцікавився, чи вдалося встановити злочинця. Слідчий, намагаючись не дивитись йому в очі, відповів, що на жаль свідків наїзду не було, а з речових доказів було тільки два сліди гальмівного шляху коліс розшукуваної машини. Коли Роман запитав, якій машині могли належати ці сліди, слідчий відповів, що це, найбільш вірогідно, був джип. Далі він сказав, що якщо з'являться нові факти в розслідуванні, він їх обов'язково йому повідомить. Роман не був наївною людиною і зрозумів, що навіть якщо щось і проясниться, то це можна буде легко скрити в залежності від того, хто вчинив наїзд. Та й слідчі, думав він, не будуть надто рити землю, щоб знайти винуватця. Треба, наскільки це було можливо, провести пошуки самому.

Далі буде…

Літопис одного життя

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Часто похилий чи старший вік називають осінню життя, і буває так, що у кінці її звідси не звідси випадає несподівано білий сніг і починається холодна зима. Ще вчора ніхто не сподівався, що, проснувшись, застане землю, покриту білим холодним снігом. Перший сніг випав ще в листопаді, а це вже вдруге і мабуть не розтане аж до весни. Ще до Служби Божої до церкви підійшла стривожена дівчина, коли священик з братами відкидали від східців пухнастий сніг. Привітавшись, стала просити отця:

– Наш дідусь сьогодні цілу ніч не спав і нам не давав спати. Він просить, щоб ви отче прийшли до нас і його посповідали. Його боліла голова, тиск піднявся, серце болить. Ми викликали швидку, лікар уколи приписав, але ще хоче вас…

– Мабуть, на зміну погоди він захворів. Я сам відчуваю, що тиск піднявся, а для старших людей тим більше така погода дає про себе знати. Будьте спокійні після Служби Божої я обов'язково зайду до вас; це недалеко… – Задовольнив отець просьбу дівчини, яка намагалася ще більше переконати його в потребі сповіді.

– Ми вас чекаємо після дев'ятої години, бо дідусь тільки вас хоче бачити. Про це говорив ще вночі, а також вранці: «Приведіть отця Мелетія!»

Відслуживши ранішню Службу Божу, взявши з собою Святі Тайни, отець протоптаними стежками пішов до хворого. На подвір'ї його вже чекала дружина хворого.

– Прошу, прошу, Петро тільки вас хоче бачити, – говорила бабуся, відкриваючи двері до хати.

В одній невеликій кімнаті лежав на ліжку хворий. Священик сів біля хворого і тут же став розпитувати його, як пройшла тривожна ніч.

– Серце слабне, а це знак, що життя моє на волосинці, а я не сповіданий. Правду вам кажу – занедбав сповідь, думав, що ніколи не вмиратиму, а вночі просив Господа Бога хоч би до ранку до чекати. Слава Богу, що дождався я ранку. Мабуть, Бог любить мене, бо вислухав моє прохання. Я так давно не сповідався, навіть не знаю, що вам говорити.

– Будьте спокійні, основне, що у вас є добре бажання. А чому ви вирішили, щоб я прийшов до вас? – Запитував отець, співчуваючи хворому.

– А ви, отче, і не догадуєтеся, що я також греко-католик, але більше, як п'ятдесят років не сповідався, тому сповідайте мене без всяких вагань.

Хворий поважно перехрестився, і настали хвилини щирого визнання гріхів каяника. Саме у ці хвилини поєдналась любов Божа до грішної людини, любов сповідника до свого ближнього і біль сумління хворого Петра.

Священик-сповідник, по-братськи з любов'ю досліджуючи життя хворого, ретельно розпитував про вчинені недобрі вчинки, про переступ Божого Закону, засуджував беззаконня і зводив покуту до терпеливого несення щоденного хреста недуги хворого, який від щирого серця розказував свої провини, при цьому висловлював щирий жаль за все недобре в його житті. Після сповіді отець сказав:

– Дорогий брате Петре, Ви у святій Сповіді зустрілись з Милосердним Христом, де Він з великої любові до нас грішних прощає і заодно радіє, що ви щиро визнали свої гріхи і виявили жаль своїм каяттям. А у святому Причасті ви поєднаєтесь тілесно і духовно з нашим Спасителем, а під час святої Тайни Оливопомазання Христос доторкнеться до вашого слабого тіла, тож просіть оздоровлення.

Хворий ловив кожне слово, що виходило з уст священика і слухався його, як мала дитина, відчуваючи ласку Божу, що сходила на нього. Після прийняття святих Тайн священик ще просив хворого разом помолитися за його здоров'я. У Петра заяснілись очі, він ожив, а найбільше ним заволодів спокій. Це ще більше зворушило хворого, і він після закінчення молитви зі сльозами на очах дякував священикові:

– Я думав цієї ночі, що не дочекаюся світлого ранку. Дякую Богові, що не тільки дочекався ранку, а ще й посповідався. О, який я щасливий, що ми разом помолилися. Ви правду кажете, отче, що Господь Бог є добрий. Здоров'я не маю: тиск скаче так, як ця погода міняється, серце болить, ходити не можу, ноги, як дерев'яні. Тепер може полегшає. Отче, дуже вас прошу: не забувайте мене. Крім дітей, до мене ніхто не заходить, а деколи так хочеться поспілкуватись, розказати все наболіле, тож приходьте до мене і будете дорогим гостем.

* * *

Минуло всього два тижні, і Петро знову попросив священика. Та тепер він сидів на ліжку і зовсім не подавав, що він хворий. Радісно привітавшись, він тут же запропонував:

– Шановний отче, може вип'єте чаю чи кави. Я хочу вам віддячитися, бо з кожним днем мені ставало легше, тож хочу вас вгостити.

– Тоді я Вас ще з Вашою дружиною повінчаю, бо ви говорили, що не брали шлюбу в церкві.

– Я про це завжди думав; якщо ваша така доброта, то будь-ласка.

На цей час підійшла дружина Ганна і також дала згоду на шлюб. Довго не прийшлось чекати, вона запросила сусідів за свідків, і отець вділив Петрові й Ганні святу Тайну Подружжя, а також Сповіді і святого Причастя.

– Слава Богу, що будемо вмирати вінчані, – говорила Ганна, – всього пережили на цьому світі, а тепер ще й повінчалися.

– Отче, якщо маєте час, то розкажу, як моє життя пройшло, – говорив захоплено Петро, – і тоді зрозумієте, чому саме вас я покликав до Сповіді.

– Я буду дуже радий, тільки у мене не багато часу залишилося, тож розказуйте.

Як виявилося, Петро був добрий бесідник і тут же почав свою повість:

– Батька не пам'ятаю, бо його забрали у перші дні колективізації, – так і не повернувся додому, і ніхто не знає, що з ним сталося. У ті часи дехто з людей зникав безвісті, як заберуть… Дідусь і бабуся померли під час голоду в тридцятих роках. Я був малим хлопцем – не пам'ятаю цього. Але мати говорила, що я чудом залишився живим.

Голод після війни добре пам'ятаю, бо вже був зрослим хлопцем. Коли я розказую про це сьогодні молодим, то вони не хочуть, навіть, цього слухати. Села опустіли, хто куди міг, ішли й випрошували щось з харчів. Пам'ятаю, як ми ходили по садах. Черешні, вишні з кістками глитали, щоб якось поповнити свої шлунки і вгамувати голод. Самі себе обдурювали. Мені йшов шістнадцятий рік. Старший брат служив у війську, а я остався вдома з матір'ю. І тут моя мати залишає мене самого, а сама подалася з подругами на «Західну». Кожен день маму виглядаю і прошу Бога, щоб повернулася додому. Бо були випадки, коли з вагонів стягували людей. Прошаків до вагонів не пускали, бо треба було мати гроші, документи, посвідки і таке інше… Люди були змушені на дахах вагонів проїжджати та й ще перевозити свої мішки з випрошеним. Отак між ними лежачи, вони поверталися додому. У лісі нападники закидали так звані «кошки» – гаки і стягували випрошене у мішках. Така «кошка» могла зачепити і людину, то також стягували, і тоді або тяжкі травми, а скоріше всього явна смерть. Тож коли мати повернулася, то радість у мене була велика.

Під осінь забирали добровільно, але це було примусово, молодь на Донбас: хлопців, дівчат і навіть старших. У колгоспі також було багато праці, але нічого не платили, навпаки, коли люди приходили, щоб отримати якісь копійки, то вони ще були винні колгоспові за обробіток городів, за дрова, за підводу, якщо потрібно було щось привезти, а ще й газети, радіо. За все це треба було платити.

Все це мені не подобалося, і я вирішив вирватися з колгоспу, тож зголосився, що також хочу їхати піднімати Донбас. Матері нічого не кажу, бо знаю, що спротивиться. До останнього часу я мовчав. Сусіди взнали, то розказали мамі, а вона бідолашна стала плакати:

– На кого ти мене залишаєш? Чим я провинилася?.. А не дай Боже…

На шахтах було багато нещасних випадків, тож вона вже наперед переживала за моє життя. Я її заспокоював, а коли прийшов час, я зібрав свої речі, і нас вантажівкою завезли на залізничну станцію, а на другий день під вечір ми вже були у Горлівці. Звідси нас повезли до шахтарського містечка і поселили в гуртожитки. Цього ж таки дня нас розподіляли по шахтах, а мене направили на декілька місяців в училище, щоб зробити кваліфікованого вуглекопа.

Тут були хлопці й дівчата, бо їх також готовили до праці в шахті. Вони були різних національностей. Всюди панували російська лайка і вульгарщина. У нас вдома цього не було, тож прийшлось до всього цього звикати. За три місяці я вже був справжнім шахтарем. Мене записали до бригади, яка кріпила стволи шахти дерев'яними стовпами, які привозили з Карпат.

До мене як до молодого хлопця ставили-

ся старші з розумінням. Я ніколи не вступав у суперечки і завжди слухався, хоч зверталися вони до мене зі своєю грубістю і лайкою, тобто, як казали там, шахтарською мовою. А з часом став привикати і навіть не звертав уваги до їхньої лайки. Праця дійсно була важкою. Про аварії на шахтах тоді нам нічого не говорили. Це була таємниця, і всі старалися про це мовчати. Про це найкраще ми взнавали з листів своїх друзів. Згодом я став заробляти, і появилися свої гроші, і я вирішив висилати гроші мамі поштою. У гуртожитку гроші могли вкрасти, то я став класти їх на ощадну книжку.

Одного разу мені виписали премію. Я тільки розписався, а мені віддали невелику суму грошей. І про це все мені наказали мовчати. Пізніше це часто повторювалось. А сьогодні нам говорять про якусь корупцію, а вона була ще в ті часи. Інші шахтарі, які жили у гуртожитку, пропивали, або програвали в карти, і тут знову просили, щоб їм позичити. Були такі, що позичали, але й віддавали гроші, отримавши аванс чи заробітну плату, але часто все це пропадало, бо не було з чого їм віддати всі борги, а тут знову їм хочеться випити. А якщо йти проти них, то і собі ворогом станеш, бо п'яниця на все спроможний.

Я до матері пишу постійно листи і завжди описую про своє «щасливе» життя. Не хочеться, щоб вона переживала, то пишу, що в мене йде все добре. Навіть одного разу похвалився, – а це дійсно було так, – що я начальникові показав тріщини в породі, де міг виникнути обвал. Після цього, як нам дали матеріал, ми укріпили це місце, а мені знову виписали премію, якої я й не бачив.

* * *

А одного разу біля кантори було оголошення про набір спеціалістів на шахти Воркути. Я довго над цим думав і вирішив таки податися на Північ Росії. Тут мені все

це не те, що надоїло, але я не міг змиритися з цією несправедливістю, яка тут існувала.

Коли я прийшов у відділ кадрів, то начальник тут же почав мені говорити, що у Воркуті є в основному «западенці», які відбувають тюремне ув'язнення за бандитизм і за те, що виступали проти радянської влади зі зброєю в руках:

– Піднімати вугільну промисловість потрібно, але з ними будь дуже обережний; там також є комсомольці, тож скучати не прийдеться.

З цієї розмови я нічого не зрозумів до цього часу, аж коли вже я приїхав у Воркуту. Їхав поїздом через Київ, Москву, а відтак Воркута. З вагона я побачив вперше Росію, і враження були пригнічені. Чим далі їхав на північ, тим більше виявлялася убогість цього краю, як на природі, так і на поселеннях. Приїхавши до Воркути, знову нас поселили в гуртожиток, а на другий день я вже йшов на роботу. Як не дивно, чую українську мову серед робітників. Мене так здивувало, бо на Донбасі мало хто говорить по-українському. Думаю, нічого собі Росія, це ж мабуть «западенці», які відбувають заслання за бандитизм, але вони не похожі на бандитів, цілком пристойні люди. Пізніше я дізнався, що вони були ув'язнені з різних причин. В основному це була свідома українська інтелігенція: вчителі, лікарі, адвокати, писарі, духовні особи, а також ті,

які брали участь разом з повстанцями. Всім їм приписували український націоналізм, до того ще й буржуазний, що займалися, як тоді говорили, підривною діяльністю проти соціалізму.

Перший день праці – це було знайомство з умовами праці і з робітниками. Якщо в Донецьких шахтах було жарко, то тут навпаки прохолодно, відчувалося менше загазованості.

До мене підходить високий мужчина і тут же питає:

– Звідки приїхав?

– З України, – відразу кажу сміливо.

– Я бачу, що з України, а з якої області.

– З Вінницької, хочу трохи підзаробити, – відповідаю.

– Тут ми в Росії українці всі земляки, – будемо знайомі.

Ми розмовилися, і я став ближче приглядатися до Василя – так він себе назвав. Після нашого знайомства він справив на мене добре враження. Його арештували як вчителя сільської школи, а походив він зі Стрия. Спочатку все ж таки до всіх шахтарів я був обережним, але через деякий час у мене було бажання зі всіма говорити й спілкуватися. Спілкуючись з ними, я відчував спокій на душі і навіть радість. Одного дня вранці я почув, коли вони один до одного підходили, то віталися по-християнськи: «Слава Ісусу Христу!» і відповідали: «Слава на віки!»

Це мене так здивувало, що я не міг навіть повірити своїм вухам. У нас в селі людей карали за християнський привіт, а тут вони сміло визнають Христа. Тоді я став з ними дружити не тільки під час роботи, але також після роботи й у вихідні дні. У нас в бригаді було аж два Андрія. Зимою на свято Андрія Первозванного мене запросили на іменини. Було дуже радісно. Я почув, як вони колядували, співали свої стрілецькі й повстанські пісні.

А мені сльози потекли з очей. Мене запитують:

– Чого плачеш? А я відповідаю:

– У вас вмирали за Україну геройською смертю в боях. А мій дідусь і бабуся померли з голоду, а батька забрали вночі, навіть не пам'ятаю його, і слід за ним пропав, тому, повірте, жаль охопив мою душу.

Тоді один, що сидів зі мною поруч, став мене заспокоювати:

– Всі ми – діти неньки України, хоч порізному склалася наша доля, але як у вас, так і у нас були свої мученики за її народ і його волю, – це сказавши, він обійняв мене і поцілував, висловивши у такий спосіб своє співчуття до мене. Таких теплих слів мені ніхто до цього не говорив.

Та найбільший мій здобуток, що я там на Воркуті пізнав Бога. Я вірив у Бога ще з дитинства, але нічого про Нього не знав, лиш те, що мати мені розказувала. У нашій шахті навіть священик працював так, як всі, але пізніше його поставили обліковцем через слабкий стан здоров'я, і він записував вагонетки, хто на скільки виробив норму. А одного разу запросили мене вони до свого бараку. Це була неділя, і той священик відправляв Службу Божу в кімнаті їхнього бараку, де зібрались в основному галичани, але були також українці-східняки, литовці, росіяни, білоруси, як кажуть всі, хто вірував у Бога. Все це проходило таємно, мене дуже зворушила молитва отця після Служби Божої. Він молився разом з усіма за нас шахтарів, за наше здоров'я, щоб не сталось якогось нещастя і щоб усі щасливо повернулися додому, молився також за наш спокій, щоб панувала між нами згода і порозуміння.

Після Служби Божої я підійшов до отця Степана і почав дещо розпитувати, а він тут же став пояснювати, хто такий Бог:

– Ми віримо в Єдиного Бога у Тройці

Святій: Бог Отець, Який нас сотворив з великою любов'ю до нас; Бог Син, Який нас відкупив і, полюбивши нас, дав себе розіп'яти на хресті, щоб ми мали життя вічне; а Дух Святий нас просвіщає.

Коли ми працювали в шахті, я часто підходив до нього, щоб щось почути про Бога. Потім він мені запропонував, щоб я посповідався, що я й виконав. Мені так легко стало на душі і здавалося, що я немов би знову народився на цей світ. Тому я став від цього часу себе визнавати греко-католиком. Отець Степан був насправді високодуховною особою, і я його полюбив як рідного батька за його праведність. Його навіть погляд заспокоював тих, хто підходив до нього чи говорив з ним. До нього з повагою відносилися навіть нехристияни і також шукали для себе поради. І сьогодні його бачу з добрими і ласкавими очима злагідною усмішкою на устах. Коли одного разу я запитав, звідки у нього береться стільки наснаги, то він спокійно відповідав:

– За віру в Бога, за Христа я готовий все переносити, терпіти й страждати, тому кожного дня жертвую свої терпіння і страждання за наш український народ, за його кращу долю, тож вірую і надіюся, що він буде вільний. Ось і в цьому мій патріотизм до нашого злиденного народу.

Потім він став розказувати, як безбожний Сталін ліквідував Греко-Католицьку Церкву, говорив, що віра – це дар Божий, якої не можна ні заборонити, ні знищити, бо вірні зберігають вірність Богові у своїх серцях.

І тут я став йому розказувати, як нам всюди говорили про галичан, що вони майже всі – вороги радянського народу, що живуть пережитками минулого, що вірують у Бога, якого немає, довіряють попам, бо не мають відповідної освіти, не розуміють, що релігія є опіум для народу і таке інше.

– Ось так нас хочуть порізнити і зробити між нами ненависть і не довір'я, – кажу я отцеві, – і завдяки вашій Церкві ви не захиталися і не зневірилися. На жаль, наша Церква, як стала московською, служила царату і для нас вона була чужою, тому по вірі ми різні, а так ми – ці ж самі українці і колись були одної віри. У вас більше збереглося віри, бо ви належали до Вселенської Церкви, а у нас вже здавна від царських часів все це заборонялося.

А одного разу мене визвали до першого відділу. Знаючи, що я спілкуюся з галичанами, мені запропонували, щоб співпрацював з органами безпеки і з часом обіцяли навіть кращу зарплату і якусь посаду, тільки щоб я їм доносив про те, що говорять між собою ці, які відбувають своє ув'язнення чи, вірніше, заслання. Я різко відмовився, бо знав, чим воно пахне.

– Ми працюємо разом, і мене не обходять їхні думки і навіть настрої, адже ж кожна людина має право бути собою, – рішуче я їм відповів, не задумуючись, відмовився від співпраці з ними.

Мене відпустили і більше не викликали до себе, мабуть, іншого знайшли донощика.

Наступали Різдвяні свята. Мене запросили на Святу Вечерю. Разом з нами був о. Степан. Вечерю готовили жінки-каторжанки. На початку ми молилися при запаленій свічці. На столі замість сіна лежав мох, що росте у тайзі, заспівали «Різдво Твоє, Христе Боже…», отець благословив, і всі сіли за столи, і за звичаєм була кутя. Довго колядували, згадували своїх родичів удома, кожний хотів щось розказати, тоді знову співали коляди. І тільки після короткого відпочинку почалось Різдвяне богослужіння, яке служив о. Степан. Коли разом заспівали «З нами Бог…», то здавалось, що душа моя також у Вифлеємській стаєнці вітає з пастухами новонародженого Ісуса разом з Марією і Йосифом…

Та на другий день ми вже всі працювали у шахті відповідно до графіку.

* * *

Прийшов час Хрущовської відлиги, в'язнів відпускали додому, і всі мої друзі виїхали. А через деякий час, зібравши трохи грошей, я поїхав додому.

У селі зустрівся з Ганною, своєю теперішньою дружиною, і ми назавжди побралися. Та жити нам не було де. У колгоспі я не хотів працювати, то ми вирішили побудувати собі хату в Бару. Я влаштувався працювати на цукровому заводі. Робота була в основному сезонна, то у мене було більше вільного часу. У нас були гроші, але купити будівельний матеріал тоді було неможливо, його ніде не продавали. Біля нас недалеко йшло будівництво. То ми договорились з начальством на будівництві, і в ночі все, що можна, носили додому, тобто крали, хоч за це все платили гроші. Іншого виходу не було. Моя Ганна дуже працьовита. За ніч наносить цегли, піску, цементу, а я зі своїм другом протягом дня все це викладаю. А на другу ніч моя Ганя знову йде на промисли. І так ми збудували, дякуючи Богові, оцей будинок. Ви думаєте, не приходили і не провіряли мене? Провіряли, та ще й часто. Та коли вони навідувалися до мене, то скоріше всього, хотіли також щось користати з цього. Тоді ми сідали за стіл і вирішували всі питання за чаркою і розходилися мирно. Ось така тоді була корупція, з якою тепер ведуть боротьбу, та чи її подолають? Не знаю. З часом ми з Ганною цю хатину побудували. З нею я у цій хаті прожив дуже добре своє коротке життя. Ми виростили трьох дітей і тепер вже внуки маємо.

Тепер настали інші часи, та не маю здоров'я. Життя, немов сон, пролетіло, як у цій пісні. Минула осінь, а весни не знаю, чи дочекаюсь. Хотілось би, щоб нарешті у нас була влада українська – народна, щоб люди любили свою Україну, щоб довіряли Богові. До речі, не довіряю промосковським батюшкам, тому і вас я покликав, за що вам дуже дякую, що ви приходите до мене. Бо говорю з вами, як колись я говорив на різні теми з о. Степаном, так сьогодні розмовляю з вами. Отець Степан завжди говорив мені, що там на тому світі всі зустрінемось. Дай Боже!... Ось такий літопис мого життя. Дякую, що мене слухали з розумінням.

Шановна редакціє!

Багато років ходжу до церкви, зокрема до церкви Св. Андрія у Львові.

І в мене, як і в будь-якої іншої людини є свої потреби. За посередництвом св. Шарбеля, св. Отця Піо, св. Бенедикта та інших святих, до яких молилась, мої прохання були вислухані і щодо покращення здоров'я і щодо працевлаштування. Особливо вдячна Пресвятій Трійці та Пресвятій Богородиці.

За декілька останніх років побувала у багатьох місцях, де знаходяться чудотворні ікони, в монастирях. Там була задоволена. Зокрема, під час відвідин Зарваниці цього року відчула велику радість. Цей мій стан був помітний і для інших.

Написати до вас мене, по-особливому, спонукала молитва до св. Венедикта, в якій виразно говориться про популяризацію одержаних ласк, зокрема за посередництвом св. Бенедикта.

З повагою

Гупало Галина,
м. Львів

Шановна редакціє часопису «Місіонар»!

На сторінках часопису хочу скласти подяку Всемилостивому Господу Богу, Пречистій Діві Марії за вислухані молитви, за ласки і щедроти для мене.

Особливу подяку складаю св. Юді-Тадею, який завжди, відколи я пам'ятаю себе, вислуховував мої молитви. Тому зараз хочу засвідчити про чудодійність цього святого у безнадійних справах.

Коротко про одну із них. Мені 37 років. Господь за моїми молитвами послав другу дитину (старшій донечці вже 10 років). Вагітність була дуже важкою, я лежала на підтримці усі місяці. На 34 тижні я народила хлопчика. Дитина була дуже важкою, ніхто нам ніяких обіцянок не давав. Молитва – єдине, що тримало в надії мою сім'ю весь цей час (а це було три тижні). Я молилась дев'ятниці до св. Юди-Тадея, до св. Анни, Матері Божої Неустанної Помочі, св. Йосифа Обручника, О. Піо, св. Шарбеля. Зараз моєму синочкові 3 місяці. Він повністю здоровий.

Віддаю Господу Богу честь, поклін і славу! Вірю і знаю, що Всемогутній Господь через молитви святих завжди вислухає і обов'язково допоможе.

З повагою

Олена,
м. Мостиська, Львівська обл.

Шановна редакціє, хочу через часопис «Місіонар» скласти щиру подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, св. Юді-Тадею, св. Антонію, св. Шарбелю і всім святим, до кого я молилася і отримала ласки від них для своєї дочки.

З повагою

Ганна,
м. Ходорів, Львівська обл.

Через часопис «Місіонар» складаю свою подяку Пресвятій Богородиці і Господу Ісусу Христу за дар чудесного зцілення від тривалої важкої недуги. Дев'ять місяців тому я дала обіцянку, що одужавши відправлю письмову подяку до часопису і тоді ж постановила протягом цього часу відправити дев'ятницю до Непорочного Серця Марії, приступаючи до Св. Сповіді та Святого Причастя.

«Ще нечувано ніколи, щоб Вона не помогла».

Світлана,
м. Львів

КРОСВОРД

Підготувала
Леся ШТИКАЛО

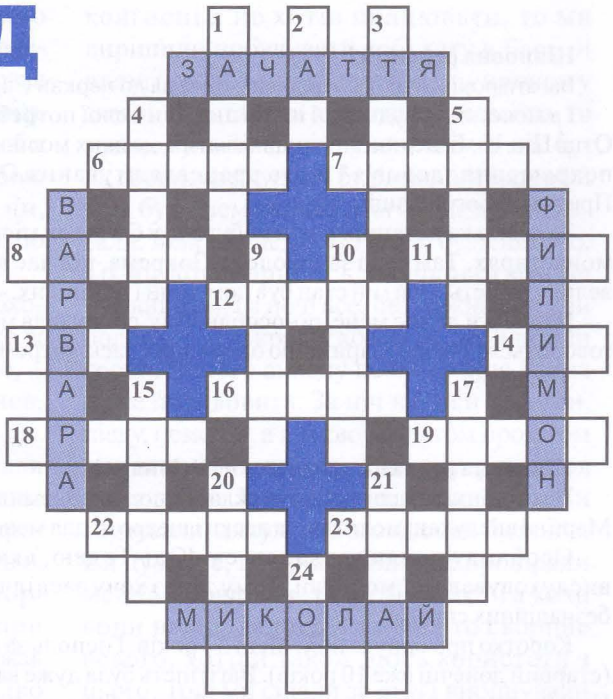

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 6. Ах, як же Ти є велична, яка Богу мила, як же чудно Божа … Тебе освятила (з пісні «Маріє Пренепорочна»). 7. Окремий епізод, зображений у п'єсі, літературному творі, на картині. 8. В Єрусалимському храмі новина: Богу на службу прийшла дитина, невинна, чиста, як та лелія, пренепорочна Діва …. 11. Назва книги св. Альфонса Ліґуорі, ЧНІ «… і обов'язки священика» релігійного видавництва «Добра книжка» – Львів. 12. Людина, яка написала будь-яку працю, твір, лист або розробила якийсь план, проект. 13. … нова Ти, Маріє, одна свята, чиста, Ти спасення всім зродила, Маріє Пречиста. 14. Тремтять маленькі святі долоні, а … пречистий наче в короні. 16. Філософська наука про походження і сутність моралі, моральної свідомості людини. 18. Повна Божой благодати, Непорочна Діва Мати, найславніша, найкрасніша, всіх красот …! 19. Головна чи велика церква міста. 22. Відвідини кого-небудь, гостина. 23. А в храмі тихо, як серед ночі, чути – молитву тихо шепоче: «Тобі служити хочу невпинно, віддати в жертву … невинне» (з пісні «В Єрусалимському храмі»).

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Освіта, навички, знання, набуті людиною у процесі навчання, життєвого досвіду. 2. Милостиня ж – приємний … для всіх, що її чинять, перед Всевишнім («Книга Товита»). 3. Вознесіте його перед усіма живими, бо він – Господь і Бог наш, він – наш … по всі віки («Книга Товита»). 4. Діва Марія світу … в церкву заходить, в церкву заходить, і ту осідок творить (із пісні «Славний день нині»). 5. Надприродна істота, посланець, вісник Бога. 9. День або дні, коли урочисто відзначають видатні події, знаменні дати; святкування. 10. День же сьомий – відпочинок на честь Господа, Бога твого; не робитимеш ніякого діла сам, ані син твій, ані … твоя, ані раб твій, ані рабиня твоя; худоба твоя, ані чужинець, що перебуває в твоєму дворі. 15. Позитивний наслідок роботи, справи; значні досягнення, удача, тріумф, перемога. 17. Зійде …, що приверне всім прощення і спасення – зійде сам Христос! 20. А був … з Витсаїди, з міста Андрієвого та Петрового (Йо. 1, 44). 21. Титул імператора в Стародавньому Римі. 24. Є один …, що все сотворив і всім управляє.

Відповіді на кросворд «СВЯТІ ЛИСТОПАДА», опублікований у числі за листопад 2013 року:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 5.Теодор. 6.Вандич. 11.Повість. 13.Ангел. 14.Ласка. 15.Зірниця. 18.Біблія. 19.Пастир.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Семінарія. 2.Бог. 3.Дар. 4.Кишакевич. 7.Поміч. 8.Пісня. 9.Отець. 10.Лев. 12.Рай. 16.Бій. 17.Час.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

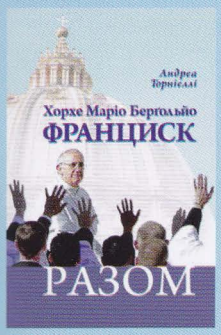

ISBN 978-966-658-296-9, 176 с., 130 х 200 мм., м'яка обкл.

Андрея ТОРНІЕЛЛІ
Франциск разом. *Життя, ідеї, слова Папи, який змінить Церкву*

У книзі італійського журналіста Андреа Торніеллі описано життя Хорхе Маріо Берґольйо, шлях його духовного становлення як священика та історію обрання Папою Римським. Погляди та ідеї Понтифіка, його роздуми про служіння і милосердя, його емоційно багаті розповіді про роки юності, викладені в динамічній манері письма читаються захопливо, формуючи правдиве уявлення про Святішого Отця. Окрім того, видання містить чимало інформації, пов'язаної з діяльністю Ватикану та викликами сьогодення, що постають перед Церквою. Для широкого кола читачів.

ISBN 978-966-658-299-0, 228 с., 170 х 240 мм., тверда опр.

Софрон МУДРИЙ
ПЕРЕХІД НА ІНШИЙ ОБРЯД *З візантійсько-українського на латинський*

Книга, яку написав владика Софрон Мудрий, ЧСВВ, присвячена розгляду історичного питання переходу з руського обряду на латинський, що постало у Католицькій Церкві України та Білорусі. Дослідження охоплює період від часів першої унії Руської Церкви з Апостольським Престолом аж до прийняття нових норм у цій справі Конґрегацією Східних Церков. Автор розкриває загальне поняття обряду, його види та особливості; прослідковує заборону зміни обряду на основі папських документів; аналізує об'єднання Руської (нині – Української) Церкви з Католицькою Церквою через унії Короля Данила, Флорентійську, Берестейську і спроби латинізації русинів, які забороняв Апостольський Престіл й яким опиралися Руська Церква. Також у книзі проаналізовано «Угоду» (Concordia) глав Руської й Латинської Церков у Львівській провінції з додатком короткого коментаря про партикулярне законодавство вищезгаданої Угоди з урахуванням переходу на інший обряд; висвітлено перехід з руського обряду на латинський для українців в еміграції; подано законодавство про перехід з одного на інший, про канонічні причини й форму зміни обряду. Книга рекомендована священикам, монахам, слухачам богословських студій, викладачам богослов'я та всім, хто цікавиться історією руського обряду, адже кожен обряд певною мірою є підґрунтям нації і захистом її єдності й свободи.

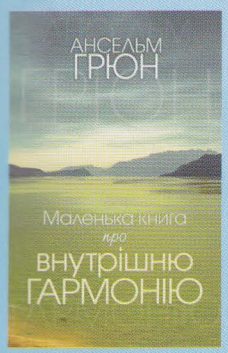

ISBN 978-966-658-232-1, 72 с., 120 х 190 мм., м'яка обкл.

Ансельм ҐРЮН
МАЛЕНЬКА КНИГА ПРО ВНУТРІШНЮ ГАРМОНІЮ

Зрозуміти себе; пам'ятати, що ми носимо у собі часточку святого; пам'ятати, що наше тіло є храмом Святого Духа; навчитися, як жити у гармонії з самим собою; зрозуміти себе, щоб бути «одно» з собою і Господом; подивитися на людей, які оточують нас іншими очима; пам'ятати, що в кожному ближньому перебуває Христос – цих та інших важливих питань, які спонукають нас до роздумів, торкається автор у своїй книжці, що буде цікавим і навчальним для кожного з нас.

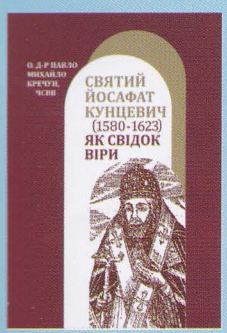

ISBN 978-966-658-300-3, 276 с., 170 х 240 мм., м'яка обкл.

о. д-р Павло Михайло КРЕЧУН, ЧСВВ
Святий Йосафат Кунцевич (1580–1623) як свідок віри в епосі релігійної контроверсії.

У монографії про священномученика Йосафата Кунцевича, на базі досі непіднятого і невивченого документального масиву, досліджено життєвий шлях полоцького архієпископа. Це спроба відкрити палку, духовну і пастирську іпостась Ревнителя за єдність Церкви у складні часи церковного буття українців у XVI – поч. XVII ст., у яких звершилася закономірна, але водночас несподівана, наче з ласки Бога, реформа Української Церкви: відновлення єдності з Апостольською Церквою у Римі. Суть Берестейської унії розкривається на тлі бурхливих суспільних рухів, спростовуються міфи і неправдива радянська історіографія, начебто, про зрадницькі позиції українських єпископів. Книга буде корисною для всіх, хто дорожить правдою своєї рідної історії і Християнської Церкви.

З питань придбання літератури звертатися за адресою:

вул. Б. Хмельницького, 40 м. Львів 79019 *http: www.missioner.com.ua*

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80 *redakzia@missioner.com.ua*

ПРОПОНУЄМО ВАМ

придбати при наших василіянських монастирях

унікальні календарі

на 2014 рік:

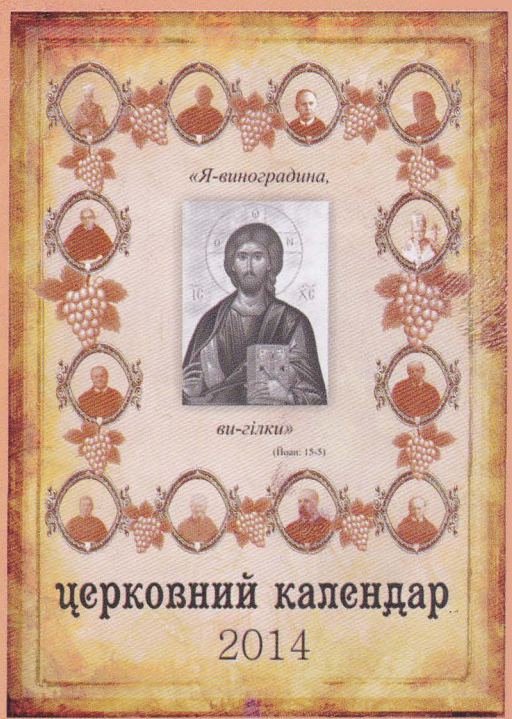

Календар "Я - виноградина, ви - гілки"

Календар містить корисну інформацію про життя визначних ченців василіян, велетнів духа Христового, незламних свідків віри, які відіграли значну роль у поширені віри Христової, розвитку Католицької Церкви та зміцнення духу українського народу.

Календар про Папу Франциска

Календар наповнений цікавими фотографіями з Папою Франциском, а також тут ви можете більше дізнатися про нього: його життя, діяльність, погляди, вислови тощо.